

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 16-06-2025

Mødedato Mandag d. 16. juni 2025 kl. 16:00

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Frigivelse af anlægsbevilling til Dronningborghallen.....	4
Randers Regnskov, årsrapport 2024.....	5
Tilskud til ansættelse af foreningsudviklere og principgodkendelse af områdeudviklere.....	6
Model for pleje- og omsorgsforløb med høringssvar.....	9
Kvalitetsstandarder efter høring.....	12
Godkendelse af overdragelse af Den Selvejende Institution Bofællesskabet Harridslev til Randers K.....	16
Forsøgsordning for skolemad.....	19
Forslag til varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården.....	21
Frigivelse af anlægsmidler til byggeri af vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby.....	28
Anmodning om overdragelse af det forberedende arbejde for miljøvurderingsproces ved ledningstræ.....	30
Forlængelse af vej i erhvervsområde Juventusvej i Paderup - bevillingsansøgning.....	32
Lukket: Køb af fast ejendom.....	33
Resultat af supplerende undersøgelser for klimabroen.....	34
Forslag til hovedindhold i omlægningsplanen for Randers kommune.....	39
Udmøntning af de afsatte puljemidler til bygningsvedligehold på skoleområdet - bevilling.....	42
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 77 til spildevandsplanen for boligområde ved Asferg.....	43
Forlængelse af revisionskontrakt.....	45
Databeskyttelsesrådgiverens årsberetning.....	46
Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025.....	48
Fremtidens Randers.....	52
Underværket, årsrapport 2024.....	55
Styrkelse og udvikling af beredskabet i Randers Kommune.....	56
Beredskab og sikkerhed - Årsregnskab 2024.....	59
Mødekalender 2026.....	60

Punkt 114: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-39-23

Beslutning

Godkendt.

Til stede var Torben Hansen (A), Steen Bundgaard (A), Ellen Petersen (A), Christian Engelbrecht Pedersen (A), Rosa Lykke Yde (F), Erik Bo Andersen (Q), Bo Vestergaard (UP), Niels Erik Christensen (V) og Claus Berggren (V).

Punkt 115: Frigivelse af anlægsbevilling til Dronningborghallen.

00.32.04-P19-6-25

Resumé

I budgettet er afsat midler til Dronningborg-hallen, og i sundheds-, idræts- og kulturudvalgets møde den 6. maj 2025 blev der valgt vinderprojekt efter gennemførelse af udbud af byggeriet.

På den baggrund søges der nu anlægsbevilling.

Projektet vil blive gennemført i perioden 2025-27 med forventet indvielse i marts 2027.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds-, idræts- og kulturudvalget og økonomiudvalget

1. at der til etablering af Dronningborg-hallen gives en anlægsbevilling på 42.170.000 kr.

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 3. juni 2025, punkt 67:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

I budgettet er der afsat 50.672.000 kr. til etablering af Dronningborg-hallen incl. bevilling til etablering af fjernvarme til de kommunale byggerier, der foretages på arealet omkring Dronningborg-hallen..

På SIK-udvalgsmødet den 6. maj 2025 har udvalget valgt projekt, der efter udbud og forhandling kan holdes inden for budgettet og der skal derfor gives anlægsbevilling til projektet.

Der er tidligere givet samlede anlægsbevillinger på 8.502.000 kr. og derfor søges der om frigivelse af det resterende beløb på 42.170.000 kr.

Projektet vil blive igangsat inden sommerferien 2025 og der forventes aflevering i november 2026, hvorefter der vil ske aptering og indflytning og indvielse forventes at ske i foråret 2027.

Som ovenfor nævnt kan anlægsprojektet afholdes inden for budgettet.

De fremtidige driftsudgifter til Dronningborg-hallen er indeholdt i driftsbudgetterne.

Økonomi

Som ovenfor nævnt kan anlægsprojektet afholdes inden for budgettet på 50,7 mio. kr.

De fremtidige driftsudgifter til Dronningborg-hallen er indeholdt i de allerede afsatte driftsbudgetter til drift af haller.

Bilag

Dronningborg_tilbudsmappe_Gråkjær

Punkt 116: Randers Regnskov, årsrapport 2024

20.00.00-S55-1-25

Resumé

Fonden for Randers Regnskov fremsender årsrapport med revisionspåtegning for 2024 til byrådets godkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds-, idræts- og kulturudvalget og økonomiudvalget,

1. at Fonden for Randers Regnskops årsrapport 2024 med revisionspåtegning godkendes.

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 3. juni 2025, punkt 71:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Fonden for Randers Regnskov fremsender revisionspåtegnet årsrapport for 2024. Revisionen har ikke givet anledning til forbehold, og årsrapporten, der er godkendt i bestyrelsen den 4. april 2024, er vedlagt sagen.

2024 har været endnu et rigtig godt år for Randers Regnskov, og for tredje år i træk med over 300.000 gæster. I 2024 var der i alt 304.154 gæster mod 331.488 gæster i 2023 som var rekord i antal besøgende.

Regnskabet for 2024 viser et overskud på 5,2 mio. kr., mod et overskud på 5,6 mio. kr. i 2023. Af dette overskud kan godt 2 mio. kr. henføres til kursreguleringer på værdipapirer.

Randers kommunes tilskud i 2024 udgjorde godt 2,5 mio. kr. og fra Slots- og kulturstyrelsen har tilskuddet været på knap 4,3 mio. kr.

Overskuddet er overført til egenkapitalen, som efter henlæggelse til Randers Regnskops naturfond på knap 2,6 mio. kr. nu udgør godt 33 mio. kr. ultimo 2024.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Randers kommune.

Bilag

Revisionsprotokol_2024_Randers_Regnskovsejendomsfond

Årsrapport_2024_Randers_Regnskops_Ejendomsfond

Revisionsprotokol_2024_Fonden_for_Randers_Regnskov

Årsrapport_2024_-_Fonden_for_Randers_Regnskov

Punkt 117: Tilskud til ansættelse af foreningsudviklere og principgodkendelse af områdeudviklere

29.09.00-G01-8-25

Resumé

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget skal i denne sag tage stilling til, om Randers Kommune skal bidrage med tilskud til ansættelse af foreningsudviklere og ansætte områdeudviklere. Med tilskud til ansættelse af foreningsudviklere styrkes idrætsforeningernes forudsætninger for at tilpasse og igangsætte initiativer der f.eks. styrker frivillighed, organisering i forening, tværgående samarbejder samt inkluderer nye målgrupper i foreningslivet (som f.eks. parasport).

Med ansættelse af områdeudviklere øges mulighederne for at tage et lokalsamfundsafsæt, der skal bidrage til at igangsætte, koordinere og facilitere indsatser der skaber flere aktive borgere, øger sundheden og styrker fællesskaberne. Indsatser der foregår på tværs af aktører og som vil styrke trivslen og tilhørsforholdet blandt borgere.

Indsatserne forankres under bevæg dig for livet og partnerskabet fælles om lokal sundhed i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at der af overførte midler på kultur- og fritidsområdet afsættes midler til tilskud til ansættelse af foreningsudviklere i en 2-årig periode.
2. at projektdel vedr. områdeudviklere med fokus på sundhed, bevægelse og fællesskaber principgodkendes, idet der skal søges anden finansiering til dette.

Beslutning fra Sundheds- idræts- og kulturudvalget, den 3. juni 2025, punkt 73:

1. at, forkastet, imod stemte Louise Høeg, Lars Søgaard, Christina Kjærsgaard og Daniel Madié.
Jesper Gade, Pia Moldt og Stine Eiby begærede sagen i byrådet med standsningsret.
2. at, godkendt

Beslutning

Et ændringsforslag til 1. "at" fra Venstre om:

1. 700.000 kr. til tilskud til ansættelse af foreningsudviklere (formål som beskrevet i sagen) i en 2-årig periode. En forening, eller flere foreninger sammen, kan søge om støtte på mellem 25.000 til 100.000 kr./årligt, og hertil reserveres 700.000. Foreningerne skal bidrage med mindst tilsvarende beløb som det ansøgte.
2. 300.000 kr. til at foreninger kan søge om min. 10.000 kr. med mindst tilsvarende egenfinansiering til tiltag der kan være med til at udvikle foreningen og understøtte frivilligheden.

blev godkendt.

Østbroen tog forbehold.

2. "at" indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Indsatsen har til formål at fremme trivsel, idrætsdeltagelsen og sundheden i foreningslivet i prioriterede lokalområder. Indsatsen skal styrke og etablere flere positive og inkluderende fællesskaber og består af to indsatser: Ansættelse af foreningsudviklere og ansættelse af områdeudviklere.

Ansættelse af foreningsudviklere og områdeudviklere udspringer af et ønske om styrke foreningslivet og lokalområderne og på den måde øge muligheden at etablere flere positive fællesskaber som bl.a. vil betyde flere aktive borgere i foreningslivet og i lokalområderne.

Der hvor det giver mening vil indsatsen potentielt også styrke muligheden for at inddrage civilsamfundet i en række velfærdsopgaver og det vil styrke brobygningen mellem kommunale initiativer og fritidslivet. Særligt blandt sårbare og udsatte grupper opleves et behov for at samarbejde på tværs af aktører.

Tilskud til ansættelse af foreningsudviklere

Der ydes økonomisk støtte til idrætsforeninger til ansættelsen af 6-8 foreningsudviklere. Foreningsudviklerne skal arbejde bredt med foreningens udvikling. Herunder med fokus på forskellige indsatsområder, som f.eks.:

- Rekruttering og fastholdelse af frivillige
- Udvikling og opstart af nye aktiviteter.
- Inkludere nye målgrupper i fællesskabet.
- Etablere samarbejde med lokale skoler.
- At styrke organiseringen.
- Igangsætte indsatser som har et sundhedsfremmende eller socialt fokus.

Foreningerne kan søge om økonomisk støtte til ansættelse, og skal selv bidrage med mindst tilsvarende beløb som det ansøgte. En forening kan søge om støtte på mellem 50.000 til 100.000 kr./årligt. Der ydes tilskud i en 2-årig periode, herefter skal foreningen selv afholde alle udgifter til ansættelse.

Foreningsudviklerne har mulighed for at indgå i et netværk, som mødes flere gange årligt for at dele erfaringer og udvikle på tværs af foreningerne. Netværket faciliteres af projektlederen for bevæg dig for livet indsatsen i Randers Kommune.

Forvaltningen er opmærksom på at ansættelser i foreningerne kan have betydning i forhold til forholdet mellem professionalisering og frivillighed. For at sikre frivilligheden som et bærende element i foreningslivet, vil forvaltningen indgå i dialog med de udvalgte foreninger for at sikre en fornuftig balance mellem ansættelser i foreningen og frivillighed.

Nationale og lokale erfaringer viser, at med ansættelser styrkes muligheden for bl.a. at etablere nye samarbejder og projekter samt opstart af aktiviteter for nye målgrupper og styrke organiseringen i foreningen.

Forvaltningen udarbejder kriterierne for ansøgningen om tilskud til ansættelse af foreningsudviklere. På baggrund heraf udvælger forvaltningen foreningerne.

Det forventes at foreningsudviklerne kan opstarte i løbet af efteråret 2025. Foreningsudviklerne ansættes i foreningen.

Ansættelse af områdeudviklere – med fokus på bevægelse, sundhed og fællesskaber

Områdeudviklerne skal udvikle og understøtte aktiviteter, der fremmer sundhed, bevægelse og fællesskaber i lokalsamfundet.

Indsatsen vil ske i tæt samarbejde med lokale aktører som f.eks. skoler, kirker, forsamlingshuse, idrætsforeninger, virksomheder og boligsociale indsatser. Målet er at skabe bæredygtige aktiviteter, der inddrager borgerne og understøtter sundhed, trivsel og udvikler inkluderende fællesskaber.

Et centralt element er etablering af lokale mødesteder, hvorfra aktiviteter kan udspringe. Det kan f.eks. være med afsæt i forsamlingshuse, sundhedshus eller idrætsfaciliteter. Her kan borgerne mødes og deltage i initiativer som bevægelsesfællesskaber, sociale arrangementer og sundhedsfremmende tiltag.

Områdeudvikleren vil fungere som facilitator og igangsætter af aktiviteter, men også som bindeled mellem aktører og borgere. Det tilstræbes at lave en fleksibel model, så områdeudviklerne kan tilknyttes de områder hvor det er mest relevant.

Lokalområdet kan ”udpeges” ud fra en række faktorer som f.eks. sundheds- og socialforhold. Men kan også være med afsæt i hvor der opleves stor lokal opbakning til konkrete indsatser. Indsatser tilpasses på den måde de lokale behov og ønsker.

Aktiviteterne skal både være forankret i lokalsamfundet og skabe langvarige forandringer, f.eks. gennem styrkelse af frivillighed i området og etablering af partnerskaber.

Indsatsen vil være en udbygning og videreudvikling af erfaringerne med et sundhedshus og en sundhedskoordinator i Havndal samt børneliv i sund bevægelse i Øster Tørslev. Indsatsen knytter sig til partnerskabet fælles om lokal sundhed, hvor Randers kommune er medlem.

Eksempler på områdeudviklernes opgaver:

- Etablering af bevægelsesfællesskaber som gå- eller løbeklubber i samarbejde med frivillige.
- Igangsætning af aktiviteter som fællesspisning, hobbyværksteder og lokale events.
- Styrkelse af brobygning mellem kommunale sundheds- og bevægelsestilbud og lokalsamfundet.
- Rekruttering og oplæring af frivillige til at drive aktiviteterne videre.

Det er intentionen at ansætte 2-3 områdeudviklere, som arbejder fleksibelt og kan flytte mellem forskellige geografiske områder i projektperioden. Områdeudviklerne ansættes i en 3-5-årig periode og ansættes i sundhedsafdelingen.

For både foreningsudviklere og områdeudviklere vil der være fokus på alle målgrupper.

Organisering og finansiering

Indsatsen foreslås organisatorisk forankret i en styregruppe bestående af sundhedschef, socialchef, kultur- og fritidschef samt projektlederen for bevæg dig for livet indsatsen i Randers Kommune.

Foreningsudviklerne og områdeudviklerne er organisatorisk forankret under henholdsvis fritidsafdelingen og sundhedsfremmeenheden. En koordinerende projektgruppe sikrer fremdrift og løbende justeringer af indsatserne.

Projektlederen for Bevæg dig for livet i Randers Kommune sikre den overordnede og sammenhængende koordinering af indsatsen i tæt samarbejde med bl.a. sundhedsfremmeenheden.

Foreningsudviklerne finansieres via det eksisterende driftsbudget i kultur- og fritidsområdet, mens ansættelsen af områdeudviklere kræver politisk bevilling eller eksterne fonde.

Perspektiver

Indsatsen støtter Randers Kommunes vision om at fremme aktive fællesskaber og skabe bæredygtige løsninger der skal øge borgernes sundhed og trivsel.

Ved at styrke foreningslivet og etablere lokale fællesskaber skaber indsatsen en varig og positiv påvirkning i både by- og landdistrikter.

Den bidrager samtidig til en bred politisk dagsorden og er forankret i nationale og kommunale strategier som sundhedsreformen og "Bevæg dig for livet". Med indsatsen kan der være et særligt fokus på udvalgte grupper.

Økonomi

Der afsættes samlet 1 mio. kr. over 2 år til ansættelse af foreningsudviklere.

Finansieringen sker i form af overførte midler vedr. breddeidrætsmidler med 700.000 kr. og 300.000 kr. af afsatte midler til udvikling af fritids- og idrætspolitikken.

Ansættelse af yderligere 1-2 områdeudviklere kræver anden bevilling, f.eks. via eksterne fonde.

Punkt 118: Model for pleje- og omsorgsforløb med høringssvar

27.36.00-P20-5-24

Resumé

Den 1. juli 2025 træder ældreloven i kraft. Det betyder, at nye borgere og borgere, der som udgangspunkt har nået pensionsalderen, der skal have ændret visitation af hjælp, skal visiteres til helhedspleje i et pleje- og omsorgsforløb. Ældreloven skal være fuldt implementeret den 1. juli 2027.

Der står i ældreloven, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om tilbud om helhedspleje i form af rummelige pleje- og omsorgsforløb, herunder rammerne for organisering, tilrettelæggelse og udmøntning. Dette præsenteres i sagen med henblik på politisk beslutning.

Den 12. maj godkendte omsorgsudvalget høringsversionen af model for pleje- og omsorgsforløb og sagen blev sendt i høring i ældreråd, handicapråd og sektor-MED omsorg. Sagen indeholder høringssvar.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via omsorgsudvalget og økonomiudvalget

1. at forslag til pleje- og omsorgsforløb efter ældreloven godkendes

Beslutning fra Omsorgsudvalget, den 10. juni 2025, punkt 48:

Indstilles godkendt.

Ellen Petersen, Jens Peter Hansen og Kasper Fuhr Christensen havde forfald til mødet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Ældreloven beskriver den lovgivningsmæssige ramme for ældrepleje og omsorg. Ældreloven har tre bærende værdier:

- Den ældres selvbestemmelse
- Tillid til medarbejdere og den borgernære ledelse
- Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskabet og civilsamfund

Ældreloven omfatter borgere, der har nået folkepensionsalderen, der har behov for pleje og omsorg til varetagelse af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med borgerens aldring.

Ældreloven er også gældende for andre ældre borgere, under folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af borgerens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelse af den daglige livsførelse svarer til det behov som ældre borgere, der har nået folkepensionsalderen, kan have.

Loven træder i kraft den 1. juli 2025. Det betyder indførelse af helhedspleje, der visiteres i pleje- og omsorgsforløb.

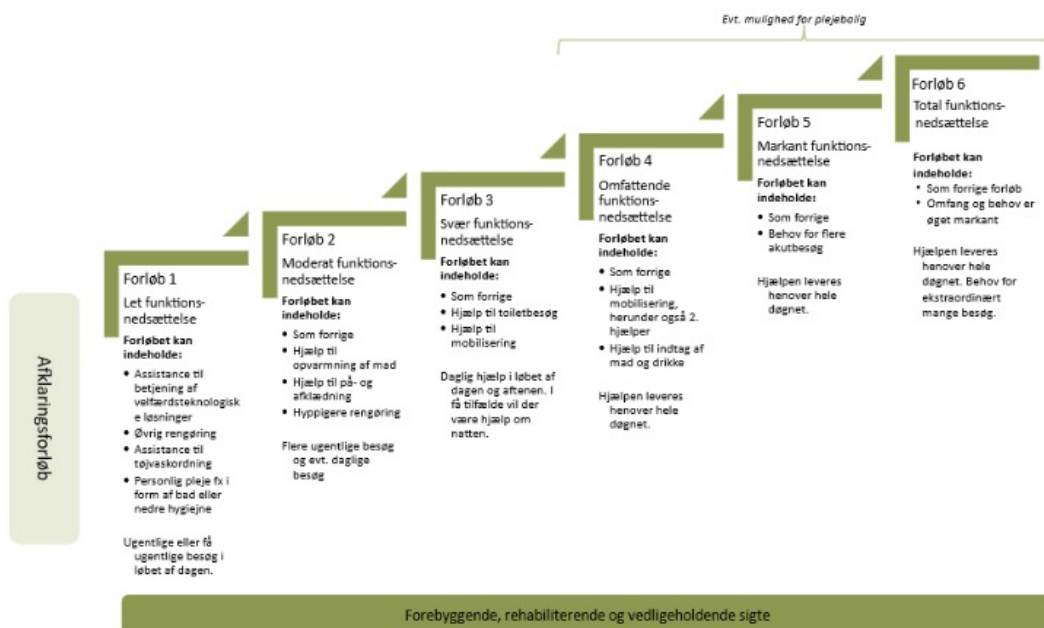
Ældreloven ændrer ikke på selve indholdet i den hjælp borgeren modtager. Dvs. at indhold i helhedsplejen er indsatser, der kendes og leveres i dag. Ældreloven betyder til gengæld ændringer i måden hjælpen tilrettelægges og udføres på. Fremover skal borgerne visiteres i rummelige pleje- og omsorgsforløb. Det skal give øget mulighed for mere fleksibilitet og tilpasning af hjælpen til borgerens behov, uden det kræver en ny visitation.

Model for pleje- og omsorgsforløb

I nedenstående figur 1 er model for pleje- og omsorgsforløb skitseret. I vedlagte notat *Pleje- og omsorgsforløb* er en nærmere beskrivelse af helhedspleje og pleje- og omsorgsforløb, som det er beskrevet i ældreloven. Herudover uddybes model for pleje- og omsorgsforløb.

Modellen består af seks pleje- og omsorgsforløb samt et forudgående afklaringsforløb. Pleje- og omsorgsforløbene er opbygget med et stigende behov for omsorg og pleje ud fra borgerens funktionsniveau. Borgeren har et mindre behov for pleje og omsorg i forløb 1 og ekstraordinært behov for pleje og omsorg i forløb 6.

Figur 1: Model for pleje- og omsorgsforløb

Det er vanskeligt præcist at definere, hvad de seks pleje- og omsorgsforløb indeholder, da det beror på den enkelte borgers konkrete behov, ønsker og medarbejderens faglige vurdering.

Fordeling af borgere, timer og vejlede timemæssige ramme i forløbene fremgår af nedenstående tabel 1.

Tabel 1: Vejledende timemæssige ramme, forventet fordeling af borgere og timer pr. uge

	Forløb 1	Forløb 2	Forløb 3	Forløb 4	Forløb 5	Forløb 6
Vejledende tidsramme	0-2 timer	2-5 timer	5-10 timer	10-20 timer	20-30 timer	Mere end 30 timer
Forventet antal borgere	1.100	400	190	110	Ukendt	Ukendt
Forventet antal timer, ugentligt	650	1.100	1.330	1.640	Ukendt	Ukendt

Som tabellen viser, forventes der flest borgere i forløb 1, hvorefter antallet er borgere vil være faldende i de efterfølgende forløb. Omvendt forventes det, at der leveres færrest timer samlet set til borgerne i forløb 1, da deres behov for hjælp ikke er så stort. Der forventes en stigning i det samlede antal timer, leveret i et forløb, som forløbene stiger.

For forløb 5 og 6 er det vanskeligt at angive, hvor mange borgere og antal timer, der kan forventes. Det skyldes, at der er store udsving over tid.

Visitation til pleje- og omsorgsforløb

Visitation af første pleje- og omsorgsforløb eller skift heraf vil være en myndighedsafgørelse. Tilrettelæggelse af indhold indenfor pleje- og omsorgsforløbet vil ske i et samarbejde mellem borger og medarbejdere i distriktet. Det vil ske ud fra medarbejderens faglige vurdering af borgerens behov og borgerens ønsker til udførelse, indenfor den ramme pleje- og omsorgsforløbet afsætter. Det betyder samtidig, at medarbejderne i højere grad skal navigeres mellem egen faglige vurdering og forventninger fra borger og pårørende.

Nye borgere og borgere, der skal have ændret deres visitation som følge af ændret behov skal fra 1. juli 2025 visiteres til helhedspleje i et pleje- og omsorgsforløb. Alle borgere skal være visiteret til et pleje- og omsorgsforløb inden 1. juli 2027.

Høring

Sagen har været i høring i ældrerådet, handicaprådet og sektor-MED omsorg. Der er ikke udarbejdet høringssvar fra handicaprådet. Der er vedlagt høringssvar fra ældrerådet og sektor-MED omsorg.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i modellen for pleje- og omsorgsforløb.

Økonomi

Selve levering og udførelse af helhedspleje i pleje- og omsorgsforløb skal ske indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Indførslen af pleje- og omsorgsforløb vil desuden medføre en anden økonomisk tildeling internt i omsorgsområdet. Det vil fremgå af den kommende fordelingsmodel for omsorgsområdet, der skal godkendes politisk.

I efteråret vil der være særlig opmærksomhed på økonomistyring ud fra pleje- og omsorgsforløbene. bl.a. ed kompetenceudvikling af distriktsledere og dataunderstøttelse til lokal økonomistyring.

Bilag

Notat - pleje- og omsorgsforløb

Høringssvar vedrørende pleje- og omsorgsforløb - ældreråd.pdf

Høringssvar Sektor-MED, omsorg - pleje- omsorgsforløb.docx

Punkt 119: Kvalitetsstandarder efter høring

27.00.00-G01-4-23

Resumé

Socialområdet har 15 kvalitetsstandarder, 5 på børneområdet og 10 på voksenområdet, der er blevet behandlet politisk én gang i hver byrådsperiode. En kvalitetsstandard fungerer som information til borgerne om det politisk fastsatte serviceniveau ud fra lovgivningen. I 2019 blev kvalitetsstandarderne på socialområdet revideret efter en inddragende og grundig proces. Processen for revisionen af kvalitetsstandarderne er derfor denne gang begrænset til en administrativ gennemgang med relevante præciseringer og justeringer. Da det specialiserede børneområde er overgået til børn og skole forvaltningen, er kvalitetsstandarderne på børneområdet også overført til den nye forvaltning. Med denne sag fremlægges kvalitetsstandard nr. 6-7 og nr. 9-15 på voksenområdet efter høring i Handicaprådet, Udsatterådet og MED til vedtagelse i socialudvalget, økonomiudvalget og byrådet. Kvalitetsstandard nr. 8 fremlægges med henblik på godkendelse af, at kvalitetsstandarden bliver sendt i høring i Handicaprådet, Udsatterådet og MED.

Indstilling

Forvaltningen indstiller

1. at byrådet via økonomiudvalget og socialudvalget godkender kvalitetsstandard nr. 6-7 samt nr. 9-15 på socialområdet for voksne.
2. at socialudvalget godkender, at kvalitetsstandard nr. 8 med seneste rettelser sendes i høring i Handicaprådet, Udsatterådet samt MED-organisationen.

Beslutning fra Socialudvalget, den 4. juni 2025, punkt 68:

1. at indstilles godkendt
2. at godkendt.

Bjarne Overmark deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremlægger hermed kvalitetsstandard nr. 6-7 samt 9-15 for voksne på socialområdet efter høring i Handicaprådet, Udsatterådet og MED-organisationen med henblik på politisk vedtagelse. Samtidig fremlægges kvalitetsstandard nr. 8 med henblik på godkendelse af, at kvalitetsstandarden bliver sendt i høring i Handicaprådet, Udsatterådet og MED-organisationen.

Den overordnede ramme for socialrådets arbejde for voksne (over 18-årige) er lov om social service, hvor det i § 1 fremgår:

"Formålet med denne lov er til personer, der er fyldt 18 år,

1. *at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,*
2. *at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og*
3. *at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.*

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte, jf. dog § 117 a. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn."

Til at konkretisere disse overordnede rammer har socialområdet pt. 15 kvalitetsstandarder, der senest er vedtaget af byrådet på mødet den 9. december 2019 (sag nr. 576), og som er vejledende for den kommunale forvaltning. Kvalitetsstandarderne nr. 1-5 gælder for børneområdet, og er med det specialiserede børneområde overgået fra socialområdet til børn og skoleområdet. Kvalitetsstandarderne nr. 6-15 gælder for voksenområdet. De 15 nuværende standarder fremgår af nedenstående tabel.

Nr.	Titel
1	Kvalitetsstandard for økonomiske tilskud på børne- og ungehandicapområdet
2	Kvalitetsstandard om forebyggende indsatser, ledsagelse og aflastning/afløsning på børne- og ungehandicapområdet
3	Kvalitetsstandard for foranstaltninger i form af familiekonsulent, kontaktperson og døgnafkastning på børne- og ungehandicapområdet
4	Kvalitetsstandard for anbringelse uden for hjemmet på børne- og ungehandicapområdet
5	Kvalitetsstandard for hjemmetræning på børne- og ungehandicapområdet
6	Kvalitetsstandard for dagtilbud til voksne Beskyttet beskæftigelse
7	Kvalitetsstandard for dagtilbud til voksne Aktivitets- og samværstilbud
8	Kvalitetsstandard for afklaringssamtaler, gruppebaserede og individuelle tidsbegrænsede råd- og vejledningsforløb samt mestringsvejledning
9	Kvalitetsstandard for botilbud til voksne
10	Kvalitetsstandard for aflastning for voksne
11	Kvalitetsstandard for borgerstyret personlig assistance (BPA)
12	Kvalitetsstandard for ledsagerordning for voksne
13	Kvalitetsstandard for merudgifter til voksne
14	Kvalitetsstandard for specialundervisning for voksne
15	Kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug

Kvalitetsstandarder på socialområdet er beskrivelser rettet til kommunens borgere om, hvad der er udgangspunktet for vurdering af hjælp og støtte indenfor de rammer, der fastlægges i lovgivningen og praksis. Kvalitetsstandarderne er alene en vejledende beskrivelse for den velfærd, som borgerne vil møde i langt de fleste situationer. De konkrete afgørelser skal altid bero på et individuelt skøn, og dermed med afsæt i den enkelte borgers forudsætninger og behov.

Modsat ældreområdet er kvalitetsstandarderne på socialområdet ikke lovpligtige – på nær kvalitetsstandard nr. 15 for servicelovens § 101 om stofmisbrugsbehandling, hvor der sker særskilt og løbende revision.

Socialområdet har forelagt forslag til kvalitetsstandarder for byrådet én gang i hver valgperiode. Sidste revision af kvalitetsstandarderne skete i 2. halvår af 2019 og var forbundet med en stor, inddragende proces. De eksisterende kvalitetsstandarder kan ses på hjemmesiden: <https://www.randers.dk/borger/socialt/socialt-udsatte/udsatteomraadet/kvalitetsstandarder-paa-socialomraadet/>

Henset til den udførlige proces i 2019 tiltrådte socialudvalget på mødet 9. marts 2023 (sag nr. 20), at processen for revisionen af kvalitetsstandarderne, blev begrænset til en administrativ gennemgang af kvalitetsstandarderne, hvortil relevante præciseringer og justering kunne ske. Budget 2025-2028 førte til væsentlige ændringer for dele af kvalitetsstandarderne, særligt for mestringsvejledningen, hvilket førte til en udsættelse af fremlæggelsen af de reviderede kvalitetsstandarder. Socialudvalget godkendte på den baggrund på mødet den 7. november 2024 (sag nr. 135), at de reviderede kvalitetsstandarder for det specialiserede voksenalter socialområde skulle forelægges til godkendelse i 1. kvartal 2025.

Det følger af kommunens kompetenceplan, at det er byrådet, der har kompetencen til at beslutte kvalitetsstandarderne. Forud herfor har socialudvalget den 30. januar 2025 (sag nr. 15) truffet beslutning om at sende kvalitetsstandarderne på voksenområdet i høring i Handicaprådet, Udsatterådet og MED-organisationen.

Udførte ændringer i de nuværende kvalitetsstandarder

Der er generelt set udført administrative opdateringer i de nuværende kvalitetsstandarder fx tilretning af titler på afdelinger som følge af omorganiseringer, lovopdateringer, sproglige forbedringer og præciseringer af beskrivelser.

Herudover kan særligt nævnes følgende:

I Kvalitetsstandard nr. 7 om aktivitets- og samværstilbud er servicelovens § 79 tilføjet. I den tidligere version var kun servicelovens § 104 nævnt. Det præciseres i standarden, at aktivitets- og samværstilbud efter lovens § 104 forudsætter forudgående visitation af borgerne, og at det er ikke muligt at møde op på sådan et tilbud efter selvmøderprincippet. I kommunale tilbud med et aktiverende og forebyggende sigte, oprettet efter servicelovens § 79, gives der derimod mulighed for fremmøde efter selvmøderprincippet, dvs. uden visitation. Der oplyses om, at Randers Kommune har begge typer tilbud, og der henvises med link til hjemmesiden for oplysninger om både de visiterede og uvisiterede aktivitetstilbud på det sociale område. Det beskrives desuden i kvalitetsstandarden, hvornår man som borger er i målgruppen for de to typer tilbud.

I Kvalitetsstandard nr. 8 er servicelovens nye § 85 a tilføjet. Støtte efter denne bestemmelse er en tydeliggørelse af indsatsen over for den samlede målgruppe af borgere i hjemløshed og i risiko herfor. Der er tale om støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder efter housing first tilgangen. I afsnittet om inddragelse af andre aktører er tilføjet, at det fx også kan være frivillige organisationer og pårørende. I afsnittet om hvem støtten omfatter, er det præciseret, at det er borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer eller i risiko herfor, der er den ene målgruppe for støtte. Den anden målgruppe for støtte er borgere med betydelig funktionsnedsættelse eller særlige sociale problemer. I afsnittet om den visiterede støtte efter § 85 og § 85 a er det blevet præciseret, at indholdet i en borgers mestringsvejledning tilrettelægges ud fra en individuel, konkret vurdering af borgerens behov. Det er desuden blevet præciseret, at virtuel støtte er 1. valget, hvis det er muligt. Er det ikke muligt, vil 2. valget være, at borgeren møder ind på én af kommunens fysiske lokationer. Dersom ingen af disse støtteformer er mulige, kan mestringsvejleder fremmøde i borgerens hjem. Støtten kan desuden foregå som en kombination af de forskellige støtteformer.

I Kvalitetsstandard nr. 15 om social behandling for stofmisbrug er tilføjet, at ordningen med brug af gavekort i den ambulante behandling i et MOVE-forløb benyttes til unge. Dette skyldes, at ordningen med gavekort er særligt virksomt for netop denne gruppe. Desuden er det tilføjet til kvalitetsstandarden, at hvis en borger bevilges døgnbehandling, vil borgeren blive opkrævet egenbetaling for kost og logi.

Høringssvar

Efter de ovenfor nævnte opdateringer er gennemført, har udkastene til de 10 kvalitetsstandarder i foråret 2025 været sendt i høring i Handicaprådet, Udsatterådet og i Sektor MED Social. Der er modtaget høringssvar fra Handicaprådet og Udsatterådet. Høringssvarene er vedlagt sagen som bilag.

Det bemærkes indledningsvist, at efter kvalitetsstandarderne har været sendt i høring, har forvaltningen som følge af budget 2025-2028 gennemført ændringer i Kvalitetsstandard nr. 8 særligt vedrørende tilføjelser om det tværgående kommunale tilbud på socialområdet i Randers Kommune, Åben Vejledning, hvilket også indebærer en sammenlægning af de nuværende 4 fremskudte rådgivninger ind i Åben Vejledning. Dette skal understøtte en bredere åbningstid og en sammenhængende rådgivning med øvrige aktører for borgere. Disse ændringer betyder, at forvaltningen med denne sag anbefaler, at Kvalitetsstandard nr. 8 for god ordens skyld sendes i høring igen i Handicaprådet, Udsatterådet og i MED-organisationen.

Høringssvaret fra Udsatterådet omhandler alene kvalitetsstandard nr. 8 og vil ikke blive behandlet i denne sag, da denne standard som nævnt foreslås sendt i ny høring.

Sektor MED for socialområdet besluttede på sit møde den 23. april 2025, at der ikke skulle afgives høringssvar vedr. kvalitetsstandarderne, da man havde fået oplyst, at kvalitetsstandard nr. 8 ville blive tilrettet yderligere.

Høringssvaret fra Handicaprådet omhandlede følgende punkter, som er taget til efterretning som beskrevet under hvert punkt:

- Hvor skal borgerne henvende sig?
Det fremgår af alle kvalitetsstandarderne i de første afsnit, at spørgsmål til kvalitetsstandarden kan drøftes med en sagsbehandler i Myndighed Social. Dette vurderes at være præcist nok, idet de fleste borgere i målgrupperne for kvalitetsstandarderne vil have en sagsbehandler eller vil kigge i kvalitetsstandarderne med en pårørende eller anden hjælper.
- Der mangler forklaring på hvad Tilbudsportalen er.
Som følge heraf er der i alle kvalitetsstandarderne tilføjet ordet "Tilsynsportalen" i Ordlisten med følgende tekst: "Tilbudsportalen er en landsdækkende portal, som indsamler og udstiller oplysninger om tilbud til mennesker med en funktionsnedsættelse eller et socialt problem. Tilbudsportalen kan anvendes af sagsbehandlere til at fremsøge en række tilbud, der, med udgangspunkt i borgerens behov, retter sig mod borgerens specifikke problemstilling."

- Det kunne være ønskeligt, hvis det fremgik om en kvalitetsstandard også gælder, når man er blevet folkepensionist eller om den ophører.
Dette er nu tilføjet kvalitetsstandarden.
- Kvalitetsstandarden udgør et minimum af, hvilken hjælp man har ret til.
Kvalitetsstandarden gengiver indholdet af lovgivningens bestemmelser om hjælp på det sociale område fra kommunens side.

Økonomi

Revideringen af kvalitetsstandarden foregår indenfor socialområdets eksisterende økonomiske ramme.

Bilag

Udsatterådets høringssvar af 1. maj 2025

Handicaprådets høringssvar af 23. april 2025 om kvalitetsstandarden

Kvalitetsstandard nr. 6

Kvalitetsstandard nr. 7

Kvalitetsstandard nr. 8

Kvalitetsstandard nr. 9

Kvalitetsstandard nr. 10

Kvalitetsstandard nr. 11

Kvalitetsstandard nr. 12

Kvalitetsstandard nr. 13

Kvalitetsstandard nr. 14

Kvalitetsstandard nr. 15

Punkt 120: Godkendelse af overdragelse af Den Selvejende Institution Bofællesskabet Harridslev til Randers Kommune

27.00.00-A00-45-23

Resumé

Som en del af Boligplan II for borgere med særlige behov er det besluttet, at Den Selvejende Institution (DSI) Bofællesskabet Harridslev overdrages til Randers Kommune. Bestyrelsen for DSI Bofællesskabet Harridslev har tidligere godkendt, at der sker overdragelse til Randers Kommune. På den baggrund foreslås det, at DSI Bofællesskabet Harridslev overdrages pr. 1. januar 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via socialudvalget og økonomiudvalget

1. at godkende overdragelse pr. 1. januar 2026 af DSI Bofællesskabet Harridslev til Randers Kommune.
2. at godkende anlægsbevilling til overtagelse af lånet med en restgæld på 5,7 mio. kr. fra DSI Bofællesskabet Harridslev.
3. at godkende, at Randers Kommune overtager driftsudgifter, renter og afdrag på lån for DSI Bofællesskabet Harridslev, som dækkes af beboernes huslejebetalinger.

Beslutning fra Socialudvalget, den 4. juni 2025, punkt 70:

1. at indstilles godkendt
2. at indstilles godkendt
3. at indstilles godkendt.

Bjarne Overmark deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

På byrådsmøde den 29. januar 2024 (sag 4) blev processen vedrørende overdragelse af DSI Bofællesskabet Harridslev til Randers Kommune igangsat som et led i Boligplan II for borgere med særlige behov.

DSI Bofællesskabet Harridslev drives allerede i dag som en del af Bocenter Harridslev, men selve bygningerne ejes af DSI Bofællesskabet Harridslev. DSI Bofællesskabet Harridslev er beliggende Purager 1 og 3 i Harridslev med i alt 16 boliger. Den kommunalt ejede afdeling 'Kernen' er beliggende Purager 5 med 10 boliger og servicearealer. Bocenter Harridslev drives i dag samlet, men der aflægges særskilt regnskab for boligafdelingen i DSI Bofællesskabet Harridslev og den kommunalt ejede boligafdeling Kernen. En overdragelse af DSI Bofællesskabet Harridslev og senere sammenlægning af de to afdelinger vil lette den administrative byrde for medarbejdere og ledere.

For at Randers Kommune kan overtage DSI Bofællesskabet Harridslev, skal der ske formel godkendelse i bestyrelsen for DSI Bofællesskabet Harridslev. Denne proces blev igangsat først med et dialogmøde med bestyrelsen og herefter et pårørendemøde, inden bestyrelsen behandlede forslaget om overtagelsen. Den 15. marts 2024 godkendte bestyrelsen, at Randers Kommune kan overtage DSI Bofællesskabet Harridslev.

Efter godkendelse i bestyrelsen har Randers Kommune afventet opstart af ny administrator af almene boliger i Randers Kommune, da der skal udarbejdes nyt afdelingsbudget for Purager 1 og 3 ved overdragelsen.

Konsekvenser for borgerne i Den Selvejende Institution Purager 1 og 3

Ved overtagelse af DSI Bofællesskabet Harridslev sker der en ændring i den indvendige vedligeholdelsesordning for Purager 1 og 3 for at gøre en senere sammenlægning mere smidig. De almene boliger i Randers Kommune anvender en A-ordning, imens DSI Bofællesskabet Harridslev anvender en B-ordning (reguleret efter § 27 i almenlejeloven). Ved en B-ordning vedligeholder udlejeren boligen indvendigt. De nødvendige midler tilvejebringes ved lejerens indbetaling af et

beløb til en vedligeholdelseskonto for boligen. Ved en A-ordning står beboerne for vedligeholdelsen i de næste 10 år. Gradvist for hvert år der går, står beboeren for en mindre andel af vedligeholdelsen, imens afdelingen står for en tilsvarende større andel af den indvendige vedligeholdelse. Der er en samlet sum til indvendige vedligeholdelse for hele afdelingen, hvorfra der lægges budget og udarbejdes en vedligeholdelsesplan. Overgangen fra B til A-ordningen sker i takt med at borgerne fraflytter boligerne, hvorfor de nuværende borgere ikke bliver påvirket af ændringen.

Bestyrelsen for DSI Bofællesskabet Harridslev godkendte på deres møde den 15. marts 2024, at den indvendige vedligeholdelsesordning overgår fra en B til en A-ordning.

Økonomi

Restgælden i DSI Bofællesskabet Harridslev er pr. 31.12.2024 i årsregnskabet for 2024 opgjort til 5.731.721 kr. Der er tale om et indekslån, hvor lånet pr. 31.12.2024 er indekseret med 4.018.780 kr. og afdraget 7.657.001 kr. siden optagelsen i 1998. Restgælden bliver således hele tiden indekseret.

Det er undersøgt ved Realkredit Danmark, at lån i DSI Bofællesskabet Harridslev kan overdrages til Randers Kommune mod et mindre ekspeditionsgebyr.

Ved en overdragelse af DSI Bofællesskabet Harridslev overtager Randers Kommune aktiver på 13.564.473 kr. og passiver på 9.874.558 kr. Aktiver dækker over værdi af bygninger, likvider og tilgodehavender. Passiver udgør langfristet gæld, kommunalt grundkapitallån, beboerindskud, kortfristet gæld, henlæggelser og resultatkontoen. Årsregnskabet 2024 for Bofællesskabet Harridslev fremgår som bilag til sagen. Vedlagte årsregnskab er opgjort efter regnskabsregler i Lov om Almene Boliger, som er forskellig fra kommunale regnskabsregler. Derfor overtager Randers Kommune i henhold til de kommunale regnskabsregler aktiver på 13.564.473 kr. og passiver på 9.874.558 kr. Forskellen mellem aktiver og passiver bogføres som egenkapital i det kommunale regnskab.

Tabellen viser, at der i henhold til det aktuelle budget for 2025 for DSI Bofællesskabet Harridslev, kan opgøres følgende årlige afledte udgifter ved overtagelsen af boligerne.

Tabel over afledte udgifter ved overtagelse af DSI Bofællesskabet Harridslev (budget 2025), der dækkes af huslejebetalinger

Type	Funktion	Beløb
Driftsudgifter	0.25.19	701.000 kr.
Renter på lån	7.55.68-7.55.76	141.000 kr.
Afdrag på lån	8.55.77	340.000 kr.
I alt årligt (2025)		1.182.000 kr.

De årlige afledte driftsudgifter inkl. renter og afdrag på lån indarbejdes i afdelingsbudgettet for afdelingen og dækkes derved af huslejebetalingerne i den almene boligafdeling, hvorfor Randers Kommune ikke påvirkes af disse udgifter.

I forbindelse med overdragelsen vil der være mindre udgifter til ekspedition af overtagelse af lån, tinglysning og rådgivning ved BDO. Disse udgifter afholdes indenfor socialområdets økonomi.

Overdragelse af DSI Bofællesskabet Harridslev er i øvrigt i medfør af socialområdets Boligplan II uden økonomiske effekter.

Videre proces

Ved byrådets godkendelse af nærværende sag igangsættes den videre proces frem mod 1. januar 2026, hvor der træffes aftale med boligafdelingens revisor/administration om opsigelse af aftaler om revision/administration, tidspunkt for regnskabsafslutning for dette regnskabsår samt overdragelse af bilagsmateriale m.m. til kommunens administration af kommunale ældreboliger.

Der skal i den forbindelse udarbejdes nyt afdelingsbudget pr. 01.01.2026, der omfatter den nye afdeling på Purager 1 og 3 i Harridslev. Dette udarbejder RandersBolig, der er ny administrator af Randers Kommunes almene boliger.

Der skal gives besked til Landsbyggefonden og Udbetaling Danmark om kommunal overtagelse af DSI Bofællesskabet Harridslev. Ved Randers Kommunes overtagelse skal DSI Bofællesskabets Harridslev opløses med en bestyrelsesbeslutning og med orientering til Randers Kommune.

Når DSI Bofællesskabet Harridslev er overdraget til Randers Kommune, kan der arbejdes henimod, at afdelingen Purager 1 og 3 sammenlægges med afdelingen Kernen, Purager 5.

Bilag

Årsregnskab 2024

Punkt 121: Forsøgsordning for skolemad

17.00.00-G01-76-25

Resumé

Med aftale om finansloven for 2025 er der afsat i alt 854 mio. kr. til en national forsøgsordning for skolemad i 2025-2028.

Formålet med forsøgsordningen er at indsamle viden og erfaringer om, hvordan skolemad kan organiseres og implementeres i praksis. Ambitionen er at undersøge skolemadens betydning for elevernes trivsel, fællesskab, sundhed og faglige udbytte. Et særligt fokus er på det fælles måltid, hvor eleverne i en klasse spiser sammen – gerne i selskab med en voksen – for at styrke sociale relationer og fællesskab omkring maden.

I Randers Kommune er tre folkeskoler udtrukket til at deltage i forsøget.

Kommunens deltagelse i forsøget skal godkendes af kommunalbestyrelsen, hvorfor sagen fremlægges til beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via skole- og uddannelsesudvalget samt økonomiudvalget,

1. at kommunens deltagelse i forsøgsordning for skolemad godkendes

Beslutning fra Skole- og uddannelsesudvalget, den 10. juni 2025, punkt 65:

Godkendt.

Stine Eiby havde forfald til mødet.
Steen Bundgaard deltog i stedet for.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bo Vestergaard (UP) tog forbehold.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med aftale om finansloven for 2025 er der afsat i alt 854 mio. kr. til en national forsøgsordning for skolemad i 2025-2028.

Formålet med forsøgsordningen er at indsamle viden og erfaringer om, hvordan skolemad kan organiseres og implementeres i praksis. Ambitionen er at undersøge skolemadens betydning for elevernes trivsel, fællesskab, sundhed og faglige udbytte. Et særligt fokus er på det fælles måltid, hvor eleverne i en klasse spiser sammen – gerne i selskab med en voksen – for at styrke sociale relationer og fællesskab omkring maden.

Forsøget gennemføres i perioden fra skoleåret 2025/2026 og frem til og med første halvdel af skoleåret 2028/2029. Både folkeskoler og frie grundskoler har haft mulighed for at ansøge om deltagelse i ordningen.

3 folkeskoler i Randers Kommune deltager

På landsplan er 282 folkeskoler fordelt på 76 kommuner blevet udtrukket ved lodtrækning til at være med i forsøgsordningen. I Randers Kommune ansøgte fem folkeskoler om deltagelse i forsøgsordningen: Nørrevangsskolen, Bjerregrav Skole, Vestervangsskolen, Rismølleskolen og Østervangsskolen.

Tre skoler blev udtrukket til at deltage i forsøgsordningen: Vestervangsskolen, Rismølleskolen og Østervangsskolen. Alle tre skoler deltager med mellemtrinnet og med lokal produktion af skolemad.

Det er et krav fra Børne- og Undervisningsministeriet, at kommunalbestyrelsen godkender kommunens deltagelse i forsøgsordningen.

Puljemidlerne fordeler sig således:

- Vestervangsskolen deltager med lokal produktion og en forældrebetaling på 25 kr. pr. måltid. Skolen er tildelt 4.084.500 kr.
- Rismølleskolen deltager med lokal produktion og uden forældrebetaling. Skolen er tildelt 3.396.000 kr.
- Østervangsskolen deltager med lokal produktion og uden forældrebetaling. Skolen er tildelt 5.021.800 kr.

Det er via lodtrækning, at skolerne er udvalgt og dermed tilfældigt, i hvilken form de deltager i forsøget, herunder også om der er forældrebetaling eller ej.

Nørrevangsskolen og Bjerregrav Skole er således ikke blevet udtrukket til at deltage i forsøgsordningen. Lodtrækningen er foretaget med henblik på blandt andet at sikre en balanceret geografisk og socioøkonomisk fordeling.

Det videre arbejde

Børne- og Undervisningsministeriet har planlagt følgende overordnede tidslinje og aktiviteter:

- Juni/august 2025: Webinar for deltagende skoler, afholdt af ministeriet.
- August – oktober 2025: Skolerne opfordres til at gennemføre førmålinger.
- Januar 2026: Frist for etablering af skolemadsordningen

De deltagende skolars aktuelle opgave består i at:

- Udarbejde en procesplan for etablering af skolemadsordningen, herunder praktisk organisering og involvering af relevante aktører.
- Udarbejde og gennemføre informationsmateriale og dialog rettet mod forældre for at sikre opbakning og forståelse for ordningen.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser forbundet med beslutningen.

Punkt 122: Forslag til varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården

28.00.00-G01-30-25

Resumé

I forbindelse med et obligatorisk brandsyn og en efterfølgende analyse og gennemgang af bygningerne i Børnehuset Toftegården har det været nødvendigt akut at genhuse en stor del af daginstitutionens børnegruppe på andre lokaliteter. Efterfølgende er der besluttet og iværksat midlertidige løsninger på de bygningsmæssige udfordringer. Disse løsninger er gældende i en treårig periode frem til henholdsvis april og august 2028. Der er nu behov for, at byrådet, efter indstilling fra børne- og familieudvalget, med denne sag træffer beslutning om en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården.

Der opstilles tre forslag til en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer indeholdende foreløbige prisestimer. Løsning 1 er en renovering af nogle af de nuværende bygninger, forsat anvende den nuværende bygning 7 til vuggestue samt nybyggeri til erstatning for de bygninger, der ikke kan renoveres. Forventet pris: 24,4 mio. kr. Løsning 2 er at bygge en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 28 vuggestuebørn og forsat anvende den nuværende bygning 7 til vuggestue. Forventet pris: 34,7 mio. kr. Løsning tre er at bygge en ny daginstitution med plads til 50 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn og en efterfølgende afklaring af hvad den nuværende bygning 7 skal anvendes til. Forventet pris: 40,6 mio. kr. Tidsplanen for alle tre løsninger vil være udfordret, for at en varig løsning kan være klar i april 2028.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børne- og familieudvalget og økonomiudvalget

1. at løsning 1: Genopretning og renovering af flere nuværende bygninger, fortsat brug af bygning 7 til vuggestue samt nybyggeri, så den nuværende kapacitet på 51 vuggestuebørn og 102 børnehavebørn kan opretholdes, til en forventet udgift på 24,4 mio. kr. (foreløbigt prisestimat) godkendes, eller
2. at løsning 2: Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 28 vuggestuebørn samt fortsat brug af bygning 7 til 28 vuggestuebørn med en forventet udgift på 34,7 mio. kr. (foreløbigt prisestimat) godkendes, eller
3. at løsning 3: Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn og en efterfølgende afklaring af hvad bygning 7 fremadrettet skal anvendes til med en forventet udgift på 40,6 mio. kr. (foreløbigt prisestimat) godkendes, og
4. at det godkendes, at direktionen udarbejder forslag til finansiering af den valgte løsning som en del af budgetforslaget 2026-2029.

Beslutning fra Børne- og familieudvalget , den 2. juni 2025, punkt 60:

1-3. BFU indstiller, at løsning 3 godkendes.

4. Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Børnehuset Toftegården er en daginstitution beliggende i Assentoft i Dagtilbud Sydøst med en kapacitet på 51 vuggestuebørn og 102 børnehavebørn. Børnene har været fordelt på 5 bygninger på adressen Skolevej 22 i Assentoft. Vedhæftet er en oversigt over bygningerne i Børnehuset Toftegården og den oprindelige fordeling af børnene i Børnehuset Toftegården.

I forbindelse med et obligatorisk brandsyn den 29. oktober 2024 og en efterfølgende analyse og gennemgang af bygningerne i Børnehuset Toftegården har det været nødvendigt akut at genhuse en stor del af daginstitutionens børnegruppe på andre lokaliteter. I vedhæftede bilag er en beskrivelse af den akutte løsning på genhusningen af børnene fra Børnehuset Toftegården, der var gældende fra 10. december 2024.

Efterfølgende er der besluttet og iværksat midlertidige løsninger på de bygningsmæssige udfordringer. Disse løsninger er gældende i en treårig periode fra april/august 2025 til april/august 2028 og omfatter følgende:

- 23 vuggestuebørn (Søanemonerne og Havhvepsene) vil fra august 2025 være genhuset i en pavillon, der er opstillet på Børnehuset Toftegårdens grund. Randers Kommune har fået en dispensation, så denne løsning kan være gældende frem til august 2028
- 28 vuggestuebørn (Paddehatten og Ønskeøen) er forsat i den bygning (bygning 7) i Børnehuset Toftegården, som de hele tiden har været i. Bygningen er godkendt til daginstitution
- 31 børnehalebørn (Dragerne) er den 1. marts 2025 blevet en del af førskolegruppen på Assentoftskolen for de børn, der skal begynde i 0. klasse i skoleåret 2025/2026
- 16 børnehalebørn (Minihajerne) vil fra august 2025, sammen med 23 vuggestuebørn (se ovenstående beskrivelse), være genhuset i en pavillon, der er opstillet på Børnehuset Toftegårdens grund. Randers Kommune har fået en dispensation, så denne løsning kan være gældende frem til august 2028
- 53 børnehalebørn (Hammerhajerne og Sildehajerne) er den 25. april 2025 flyttet i de lokaler på Assentoftskolen, der er ombygget til børnehale (boblegruppens tidligere lokaler). Randers Kommune har fået en dispensation, så de ombyggede lokaler kan bruges til børnehale frem til april 2028.

Der er nu behov for, at byrådet efter indstilling fra børne- og familieudvalget, med denne sag nu træffer beslutning om en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården. Det skyldes, at uanset hvilken af løsningerne der vælges, vil tidsplanen for renovering og/eller nybyggeri give behov for, at arbejdet med opgaven skal igangsættes i august 2025, for at den varige løsning kan være klar i april 2028.

For en uddybning af problemstillingen med de bygningsmæssige udfordringer i børnehuset Toftegården henvises til børne- og familieudvalgets og byrådets behandling af sagen. Børne- og familieudvalget har behandlet sagen på udvalgmøderne den 26. november 2024 (punkt nummer 89), den 7. januar 2025 (punkt nummer 2 og 3), den 28. januar 2025 (punkt nummer 13) og den 4. marts 2025 (punkt nummer 21), og byrådet har behandlet sagen på sit møde den 27. januar 2025 (punkt nummer 6 og 7).

Behov for kapacitet i Dagtilbud Sydøst og i Randers Kommune

Forvaltningen har udarbejdet en kapacitetsanalyse for dagtilbudsområdet i 2025 med brug af den nyeste befolkningsprognose for Randers Kommune samt indregning af de seneste besluttede kapacitetsudvidelser og -reduktioner på dagtilbudsområdet for børn 0-5 år i perioden fra 2025 og 10 år frem. Sagen er på dagsordenen på mødet i børne- og familieudvalget den 2. juni 2025.

Kapacitetsanalysen for 2025 viser, at der på kommuneplan vil være tilstrækkeligt med dagtilbudspladser i perioden fra 2025 til 2035. Forudsætningen for, at der på kommuneplan er tilstrækkeligt med dagtilbudspladser, hviler på, at de ledige dagplejestillinger, der opstår i de kommende år, kan besættes. Dette har i de seneste fem år ikke været muligt, og dermed er antallet af dagplejepladser i Randers Kommune faldende. Forvaltningen forventer, at Randers Kommune ikke vil have tilstrækkeligt med dagtilbudskapacitet til børn 0-2 år fra 2028, hvis den nuværende udvikling fortsætter. Dette gælder i særlig grad for Dagtilbud Sydøst, hvor der i dag er mange dagplejepladser. Desuden vil der i Dagtilbud Sydøst, hvor Børnehuset Toftegården ligger, være behov for flere børnehalepladser, med mindre børn fra Dagtilbud Sydøst i stedet skal anvende børnehalepladser i andre dagtilbud. På grund af geografien (Randers fjord og Gudenåen) er det vanskeligt for børn i Dagtilbud Sydøst at anvende dagtilbudspladser i andre dagtilbud end i Dagtilbud Midt, der ikke forventes at have ledige pladser.

Ud fra de fremtidige behov for dagtilbudskapacitet, vil det være nødvendigt at bevare Børnehuset Toftegårdens kapacitet ved at finde en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer i institutionen.

Tre forslag til en varig løsning for Børnehuset Toftegården

Som beskrevet ovenfor har det kun været muligt at få dispensation fra bygge- og planmyndighederne til at have børnehalebørn på Assentoftskolen i tre år frem til april 2028 og til at have opstillet en pavillon på Børnehuset Toftegårdens grund i tre år frem til august 2028. Forvaltningen har derfor opstillet tre forslag til en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer for Børnehuset Toftegården:

- Løsning 1: Genopretning og renovering af de nuværende bygninger 2 og 4. Bygning 5 nedrives. Bygning 6 anvendes kun til køkken og administration. Der bygges en ny selvstændig bygning med plads til vuggestue- og børnehalebørn til erstatning for pladsen for de børn, der tidligere var bygning 5 og bygning 6. Bygning 7, der huser 28 vuggestuebørn, bevares. Den nuværende kapacitet på 51 vuggestuebørn og 102 børnehalebørn fastholdes

- Løsning 2: De nuværende bygninger i Børnehuset Toftegården rives ned med undtagelse af bygning 7, der huser 28 vuggestuebørn. Der bygges en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 28 vuggestuebørn
- Løsning 3: De nuværende bygninger i Børnehuset Toftegården rives ned med undtagelse af bygning 7. Der bygges en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn. Der skal efterfølgende tages stilling til, hvad bygning 7 skal anvendes til fremadrettet.

For alle tre løsninger gør det sig gældende, at hvis arbejdet med byggeprogram og brugerproces igangsættes i august 2025, vil ibrugtagningen tidligst kunne være mulig i februar 2028 eller april 2028, alt afhængende af hvilken entrepriseform der vælges. Selv om der ikke skal nedrives og nybygges så mange m² i løsning 1, vil logistikken være sværere, da der i stedet vil være en større renoverings- og ombygningsopgave. Uanset hvilken løsning der vælges, bør der være en opmærksomhed på mulighederne for genanvendelsen af bygningsmaterialer.

Uddybning af løsning 1: Genopretning og renovering af flere nuværende bygninger + nybyggeri (foreløbigt prisestimat: 24,4 mio. kr.)

Randers Kommune har fået to eksterne vurderinger fra firmaerne Stokvad og Niras af de nuværende bygninger i Børnehuset Toftegården, herunder om det er muligt at genoprette og renovere de nuværende bygninger.

Vurderingen er, at bygning 5 ikke vil kunne lovliggøres til daginstitution. Bygningen ligger så tæt på skel, at det vil være umuligt at kunne efterleve gældende brandkrav, herunder kravet om at bygningens konstruktioner skal kunne være brandmodstandsdygtige i 120 minutter. Det anbefales, at bygningen nedrives.

Niras vurderer, at bygning 2 og 4 kan lovliggøres efter bestemmelserne i bygningsreglementet, der var gældende for daginstitutioner til flere end 50 børn (BR 82 og BR 95 jævnfør BR18 Vejledning om lovliggørelse af ulovligt byggeri). Det er vurderingen, at bygning 2 og 4 ved en betydelig indsats kan genoprettes og renoveres, så de kan anvendes til daginstitution. Der skal blandt andet ske udbedring af tag- og dæk(loft)konstruktion, sikring af stabilitet og bærende konstruktioner herunder sikring af bærende vægge, fundamenter og opsætning af flere bærende søjler. Desuden skal der ske brandsikring af bygningerne, fx ved opførelse af brandceller for de enkelte rum, sikring af brandcelleadskillende vægge, opsætning af branddøre, sikring af eksisterende branddøre er intakte og monterede korrekte, opsætning af slangevindere, opsætning af automatisk brand-alarmanlæg (ABA) og personalevarsling. Stokvad har ikke foretaget en lignende vurdering.

Stueetagen i bygning 6 anvendes i dag til 16 børnehavebørn (Minihajerne). Der er intet toilet i stueetagen, og der er midlertidigt opstillet en toiletvogn i umiddelbar nærhed af bygning 6. Dette er dog ikke en varig løsning, og der vil være behov for at installere toilet i stueplan i bygning 6, hvis bygningen fortsat skal anvendes til børnehavebørnene. Det er forvaltningens vurdering, at det ikke vil være muligt, uden at reducere børnehavekapaciteten yderligere i bygning 6. Forvaltningen anbefaler i stedet, at der bygges en ny bygning til vuggestuebørnene fra bygning 5 og børnehavebørnene fra bygning 6. Bygningen kan ikke sammenbygges med de renoverede bygning 2 og 4 eller den bestående bygning 7, da det vil kræve, at disse bygninger skal opfylde den nuværende bygningslovgivning i forhold til fx klimaskærm, lyd og lys, og ikke den bygningslovgivning der var gældende, da bygning 2 og 4 og bygning 7 blev bygget. Ud over udgifter til nybyggeri, genopretning, renovering og brandsikring af bestående bygninger vil der være udgifter til nedrivning af bygning 5, retablering af udearealer, fremskyndelse af lokalplansændringer og uforudsete udgifter. Desuden har forvaltningen en bekymring for, at der kan komme flere udgifter til projektet, når arbejdet med at renovere bygningerne går i gang.

Bygning 7, der i dag rummer to vuggestuegrupper med i alt 28 børn, bevares og anvendes fortsat til vuggestuebørn. Bygning 7 er fra 2007 og er godkendt til daginstitution. I løsning 1 vil der være en samlet kapacitet på 51 vuggestuebørn og 102 børnehavebørn, svarende til den kapacitet der har været i Børnehuset Toftegården inden de bygningsmæssige udfordringer.

De bygningsmæssige overvejelser ved løsning 1:

- På trods af renovering og genopretning af bygning 2 og 4 er bygningen stadig i sin oprindelse en gård, staldbygning og lade, der er ombygget til daginstitution
- Bygningernes vinduer, facade, yder- og indervægge med videre vil stadig være af ældre dato
- Et ikke ubetydeligt varmetab for bygningerne med den nuværende isoleringsevne sammenholdt med en ny bygning. Dette medfører højere driftsudgifter sammenholdt med et nyt byggeri
- Ældre bygninger der vil kræve mere vedligehold.

De pædagogiske overvejelser ved løsning 1:

- Mange forskellige og en del pædagogisk utidssvarende bygninger. Det giver udfordringer og sårbarhed, når der er fravær hos personalet eller i ydertimerne, da personalet ikke kan holde opsyn med eksempelvis nabostuen. Dette

- kræver, at ledelsen anvender meget tid på organisering
- De forskellige bygninger betyder, at børnene er i mindre enheder. Dette kan være mere overskuelig for nogle børn
- Det bliver sværere at understøtte en sammenhængende kultur på tværs af institutionen, da personalet ikke ser hinandens praksis i så høj grad. Større risiko for forskellig kvalitet på tværs af huse, og for at sikre at dette ikke sker, kræver det øgede ressourcer fra ledelsens side
- Personalet er nødsaget til at forlade børnegruppen i længere tid i forbindelse med måltidet, da maden skal bringes over en længere afstand fra køkkenet i bygning 6. I dårligt vejr stiller det også krav til ekstra indpakning af maden
- Spontan leg indendørs på tværs af børn i forskellige børnegrupper har dårligere vilkår – det er også gældende på tværs af børnehaver og vuggestue
- I et forældreperspektiv kan det opleves som en ekstra overgang, når et barn skal flyttes fra en bygning til en anden. Dette særligt hvis den pædagogiske tilgang opleves forskellig.

Uddybning af løsning 2: Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 28 vuggestuebørn + fortsat brug af bygning 7 til vuggestue (foreløbigt prisestimat: 34,7 mio. kr.)

I løsning 2 forslås det, at de nuværende bygninger i Børnehuset Toftegården nedrives. Det drejer sig om bygning 2 og 4, bygning 5 samt bygning 6. Bygning 7, der i dag rummer to vuggestuegrupper med i alt 28 børn, bevares og anvendes fortsat til vuggestuebørn. Bygning 7 er fra 2007 og er godkendt til daginstitution. Der bygges en ny daginstitution med plads til 100 børnehavebørn fordelt på i alt 4 stuer og med plads til 28 vuggestuebørn (2 gange 14 børn) fordelt på i alt 2 stuer. Erfaringerne fra byggeriet af Børnehuset Dronningborg, der er indviet i januar 2025, bruges ved udformningen af den nye daginstitution.

De bygningsmæssige overvejelser ved løsning 2:

- Moderne bygning der lever op til nutidens krav blandt andet i forhold til klimaskærm og anvendelsen af materialer
- Mindre forbrug og færre driftsudgifter til fx varme, el og vand i forhold til en ældre bygning
- Lettere at rengøre og indrette
- Anvendelse af færre ressourcer til løbende vedligehold i de første mange år af bygningens levetid.

De pædagogiske overvejelser ved løsning 2:

- Ny daginstitution der lever op til nutidens pædagogiske og didaktiske overvejelser og tanker om indretning
- Indretningen og mulighederne for at opdele de enkelte rum kan være med til at understøtte arbejdet i små børnegrupper og understøtte fokus på at sikre deltagelsesmuligheder for alle børn
- Daginstitutionen vil kun være fordelt over 2 bygninger. Det vil blive lettere at organisere og understøtte den sammenhængende kultur, spontan leg på tværs af børnegrupperne med videre
- Det vil for ledelsen være lettere tilgængelighed til at bedrive praksisnær ledelse
- Køkkenet kan placeres centralt i daginstitutionen, hvilket betyder, at børnene kan bruge deres sanser til at se og dufte maden, når den laves.

Uddybning af løsning 3: Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn + en afklaring af anvendelsen af bygning 7 (foreløbigt prisestimat: 40,6 mio. kr.)

I løsning 3 forslås det, at de nuværende bygninger i Børnehuset Toftegården nedrives. Det drejer sig om bygning 2 og 4, bygning 5 samt bygning 6. Bygning 7, der i dag rummer to vuggestuegrupper med i alt 28 børn, bevares. Der bygges en ny daginstitution med plads til 100 børnehavebørn fordelt på i alt 4 stuer og med plads til 50 vuggestuebørn fordelt på i alt 4 stuer. Erfaringerne fra byggeriet af Børnehuset Dronningborg, der er indviet i januar 2025, bruges ved udformningen af den nye daginstitution. Bygning 7 er fra 2007 og er godkendt til daginstitution. Der skal efterfølgende tages stilling til, hvad den ledige bygning 7 fremadrettet skal anvendes til, herunder om den fx skal anvendes til (gæste)hus for dagplejen eller til at udvide antallet af vuggestuepladser yderligere.

De bygningsmæssige overvejelser med løsning 3:

- Moderne bygning der lever op til nutidens krav blandt andet i forhold til klimaskærm, anvendelsen af materialer
- Mindre forbrug og færre driftsudgifter til fx varme, el og vand i forhold til en ældre bygning
- Lettere at rengøre og indrette
- Anvendelse af færre ressourcer til løbende vedligehold i de første mange år af bygningens levetid.

De pædagogiske overvejelser ved løsning 3:

- Ny daginstitution der lever op til nutidens pædagogiske og didaktiske overvejelser og tanker om indretning

- Indretningen og mulighederne for at opdele de enkelte rum kan være med til at understøtte arbejdet i små børnegrupper og understøtte fokus på at sikre deltagelsesmuligheder for alle børn
- Daginstitutionen vil være samlet i en bygning. Det vil blive lettere at organisere og understøtte den sammenhængende kultur, spontan leg på tværs af børnegrupperne med videre
- Det vil for ledelsen være lettere tilgængelighed til at bedrive praksisnær ledelse
- Køkkenet kan placeres centralt i daginstitutionen, hvilket betyder, at børnene kan bruge deres sanser til at se og dufte maden når den laves

Forvaltningen vil ud fra bygningsmæssige og pædagogiske overvejelser anbefale løsning 3 som en varig løsning på de bygningsmæssige udfordringer for Børnehuset Toftegården.

Fremskyndelse af ny lokalplan for området ved Børnehuset Toftegården

Børnehuset Toftegården er i dag beliggende i landzone. Beliggenheden i landzone gør, at der ikke må bygges mere på grunden end det, der er i dag. Dette vil for nuværende sætte en stopper for muligheden for at bygge til eller nybygge på Børnehuset Toftegårdens grund. Desuden er det hensigtsmæssigt, at der på både skolens og daginstitutionens grund er mulighed for, uden dispensation, at anvende bygningerne til offentligt formål herunder både dagtilbud og skole. Dette er ikke tilfældet i dag, hvor der har været behov for at få en treårig dispensation til at drive dagtilbud på skolen. Denne dispensation vil det, med den nuværende lovgivning, ikke være muligt at få forlænget. Der er derfor behov for, at arbejdet med en ny lokalplan for området omkring Børnehuset Toftegården prioriteres snarest, så hele området kan gøres til byzone.

Da arbejdet med en ny lokalplan tager minimum et år, og dispensationen til de midlertidige løsninger for Børnehuset Toftegården med opstilling af en pavillon på Børnehuset Toftegårdens areal og anvendelsen af de ombyggede lokaler på Assentoftskolen til børnehave kun er givet for tre år og løber frem til henholdsvis august og april 2028, vil der være behov for, at rådgivningsarbejdet med at projektere renoveringen og/eller nybyggeriet af Børnehuset Toftegården finder sted på samme tid, som arbejdet med den nye lokalplan foregår. Dette for at nå at have renoveret og/eller nybygget, så bygningerne står klar i foråret 2028.

Det er erhvervs- og planudvalget, der udarbejder forslag og foretager indstillinger til byrådet om lokalplaner. Der vil blive udarbejdet en særskilt sag til erhvervs- og planudvalget om lokalplansændringen for området omkring Børnehuset Toftegården og Assentoftskolen. Det er en forudsætning for igangsættelsen af renoveringen og/eller nybyggeriet af Børnehuset Toftegården, at erhvervs- og planudvalget igangsætter lokalplansarbejdet for området.

Økonomi

Beskrivelse af økonomien for de tre forskellige løsninger på de bygningsmæssige udfordringer for Børnehuset Toftegården

Forvaltningen bemærker, at nedenstående økonomiske overslag baserer sig på skøn og erfaringer med tidligere byggerier. Der er ikke indhentet konkrete tilbud på de forskellige aktiviteter.

Det må antages, at det i løsning 2 og i løsning 3 er muligt at reducere udgifterne til afledt drift af bygningerne ved byggeri af en ny daginstitution, sammenlignet med de afledte driftsudgifter der er i løsning 1, hvor der nybygges i mindre grad og der derudover sker renovering af bestående bygninger. Forvaltningen har sammenlignet udgifterne til afledt drift i Børnehuset Toftegården før november 2024 med udgifterne til afledt drift for den nybyggede daginstitution Børnehuset Munkdrup, der blev taget i brug i foråret 2024. Her er de årlige afledte driftsudgifter cirka 240.000 kr. lavere i den nybyggede daginstitution sammenholdt med Børnehuset Toftegården. Afledt drift omfatter blandt andet driftsvedligeholdelse, udenomsarealer, el, vand, varme, rengøring, alarm og sikring. I alle tre løsninger vil der være udgifter til drift af brandtekniske anlæg (herunder ABA og ABDL anlæg) og drift af ventilationsanlæg.

Økonomi for løsning 1 - Genopretning og renovering af flere nuværende bygninger + nybyggeri:

Aktivitet	Forventet udgift (i mio. kr.)
Renovering og genopretning af bygning 2 og 4	13,4
Nedrivning af bygning 5	0,5
Nybyg af vuggestuegrupper til erstatning for bygning 5	4,8

Nybyg af børnehavegruppe til erstatning for bygning 6	2,7
Vurderet tillæg til erfaringspris for at bygge i mindre skala	0,9
Reetablering af udeareal	0,4
Fremskyndelse af lokalplanarbejdet (sag henhører under erhvervs- og planudvalget)	0,3
Forventet indeksering/fremskrivning +6%	1,4
I alt	24,4

Økonomi for løsning 2 - Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 28 vuggestuebørn + fortsat brug af bygning 7 til vuggestue:

Aktivitet	Forventet udgift (i mio. kr.)
Nedrivning af bygning 2 og 4, bygning 5 og bygning 6	1,5
Nybyggeri af ny daginstitution til 28 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn	30,5
Reetablering af udeareal	0,4
Fremskyndelse af lokalplansarbejdet (sag henhører under erhvervs- og planudvalget)	0,3
Forventet indeksering/fremskrivning +6%	2,0
I alt	34,7

Økonomi for løsning 3 - Byggeri af en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn + brug af bygning 7 til gæstehus for dagplejen:

Aktivitet	Forventet udgift (i mio. kr.)
Nedrivning af bygning 2 og 4, bygning 5 og bygning 6	1,5
Nybyggeri af ny daginstitution til 50 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn	36,1
Reetablering af udeareal	0,4
Fremskyndelse af lokalplansarbejdet (sag henhører under erhvervs- og planudvalget)	0,3
Forventet indeksering/fremskrivning +6%	2,3
I alt	40,6

Finansiering af de bygningsmæssige udfordringer i Børnehuset Toftegården

I forbindelse med budget 2025 blev der i 2027 og 2028 placeret henholdsvis 1,5 mio. kr. og 18,67 mio. kr. til byggeri af en ny daginstitution, der forventeligt skal placeres i Dagtilbud Midt. De resterende 18,67 mio. kr. til byggeriet af ny

daginstitution afsættes i 2029. Byrådet besluttede på sit møde den 27. januar 2025 (sag nummer 6), at udgiften på 1,4 mio. kr. til ombygning af førskole-lokaler på Assentoftskolen til børnehavebørn fra Børnehuset Toftegården blev finansieret ved at fremrykke de 1,5 mio. kr. til ny daginstitution, der i forbindelse med budget 2025 blev placeret i 2027. Byrådet besluttede også på mødet den 27. januar 2025 (sag nummer 7), at finansieringen af udgifterne til den midlertidige løsning med at leje og opstille en pavillon på Børnehuset Toftegårdens grund til at genhuse vuggestuebørn og børnehavebørn i en treårig periode skal ske ved at fremrykke de 18,67 mio. kr. til ny daginstitution, der i forbindelse med budget 2025 blev placeret i 2028. Af disse midler forventes det, at der anvendes 7,3 mio. kr. til leje og opstilling af pavillonen på Børnehuset Toftegårdens grund. Der resterer dermed 11,368 mio. kr. af de afsatte midler i 2028 til byggeri af en ny daginstitution. En del af disse midler, forventeligt 3,5 mio. kr., anbefales anvendt til at løse udfordringerne med oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads (jævnfør sagen om "Oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads" der var på dagsordenen i børne- og familieudvalget den 19. maj 2025 (sag nummer 53) og på mødet i byrådet den 26. maj 2025 (sag nummer 126).

Af de oprindelige afsatte midler til byggeri af en ny daginstitution forventes i alt 12,3 mio. kr. anvendt til andet formål jævnfør ovenstående beskrivelse. De 12,3 mio. kr. vil dermed skulle tilføres budgettet, før der kan bygges en ny daginstitution i Dagtilbud Midt.

Anvendelsen af midlerne, der oprindeligt var afsat til ny daginstitution, jævnfør ovenstående beskrivelse kan i skemaform opstilles på følgende måde:

Aktivitet	2027	2028	2029*
Oprindeligt afsatte midler fra budget 2025 til ny daginstitution	1,5	18,67	18,67
Finansiering af ombygning af førskolelokaler til daginstitution på Assentoftskolen	-1,5		
Finansiering af leje og opstilling af pavillon på Børnehuset Toftegårdens grund		-7,3	
Oprydning af byggeaffald på Børnehuset Munkdrups legeplads		-3,5	
Resterende beløb	0	7,87	18,67

Note: *De resterende 18,67 mio. kr. forventes afsat i budget 2029.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at direktionen udarbejder forslag til finansiering af den valgte løsning som en del af budgetforslaget 2026-2029. Heri vil blandt andet de resterende beløb på 7,87 mio. kr. i 2028 og 18,67 mio. kr. i 2029 indgå. Desuden vil kapacitetsbehovet på dagtilbudsområdet indgå i vurderingen i forbindelse med budgetforslaget for 2026-2029.

Videre proces

Alt afhængig af hvilken varig løsning der besluttes, skal der efterfølgende, forventeligt i sidste halvdel af 2025, træffes beslutning om, hvordan renoveringen og/eller nybyggeriet skal udbydes.

Bilag

Børnehuset Toftegårdens bygninger maj 2025

Punkt 123: Frigivelse af anlægsmidler til byggeri af vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby

28.00.00-G01-5-25

Resumé

I budget 2025 er der afsat 1,58 mio. kr. til en vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby. Vuggestuegruppen kan etableres indenfor institutionens nuværende bygningsramme. Anlægsmidlerne til vuggestuegruppen skal nu frigives.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via børne- og familieudvalget og økonomiudvalget

- 1. at der til oprettelse af en vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby gives en anlægsbevilling på 1,58 mio. kr. svarende til det afsatte rådighedsbeløb, som blev afsat i forbindelse med budget 2025-2028, og
- 2. at der til vuggestuegruppen i Havndal Skole og Børneby afsættes 11.533 kr. i 2025 og 34.600 kr. fra 2026 og frem til afledt drift, som finansieres af den afsatte pulje til afledt drift fra budgetaftale 2024-2027.

Beslutning fra Børne- og familieudvalget , den 2. juni 2025, punkt 59:

- 1. Indstilles godkendt.
- 2. Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Sagsfremstilling

I budget 2025 er der afsat 1,58 mio. kr. til en vuggestuegruppe. Byrådet har besluttet, at midlerne skal anvendes til en vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby. Forvaltningen har sammen med Havndal Skole og Børneby udarbejdet et forslag til projekt, der kan igangsættes. Der er nu behov for, at anlægsmidlerne til vuggestuegruppen frigives.

Beskrivelse af projektet med vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby

Vuggestuegruppen etableres indenfor den nuværende bygningsramme på Havndal Skole og Børneby. Der oprettes en vuggestuegruppe i en del af de lokaler, der i dag anvendes til børnehave. Vuggestuegruppen bliver på op til 13 børn. Lokalerne giver mulighed for at udvide vuggestuekapaciteten yderligere på længere sigt. Liggehal til vuggestuebørnene etableres i et tidligere depot- og omklædningsrum tilknyttet børnebyens motorik- og tumlesal, der ligger i forlængelse af vuggestuen og børnehaven. Der skal blandt andet etableres garderober, nye branddøre, bærende konstruktioner skal sikres, og der skal ske brandsikring af lokalerne inklusiv brandalarmringsanlæg (ABA- anlæg).

Kapaciteten i børnehaven fastholdes på de nuværende 40 børnehavepladser. Børnehaven vil fremadrettet også anvende nogle af de lokaler, der i dag anvendes af SFO'en. I den forbindelse sker der renovering af eksisterende toilet i SFO-området, så det også kan benyttes af børnehavebørn. Desuden etableres der en ny dør i facaden, som sikrer direkte udgang til børnehavens legeplads.

Tidsplan

Forventet tidsplan for projektet med vuggestuegruppen:

Tidspunkt	Aktivitet
Juni 2025	Frigivelse af anlægsmidler til vuggestuegruppen
Juni 2025	Mulighed for via Den digitale Pladsanvisning at skrive sig op til en vuggestueplads i Havndal Skole

	og Børneby
Juli 2025	Ombygning af lokalerne i Havndal Skole og Børneby til vuggestuegruppe, mens skolen holder sommerferie
Den 1. september 2025	Opstart af vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby

Der vil ske et løbende indtag af børn i vuggestuegruppen fra den 1. september 2025 og frem, så børn, forældre og personale kan få en god og rolig opstart.

Økonomi

I budget 2025 er der afsat 1,58 mio. kr. til en vuggestuegruppe i Havndal Skole og Børneby. Der er endnu ikke modtaget konkrete tilbud på ombygningen af lokalerne i Havndal Skole og Børneby, der skal skabe plads til vuggestuegruppen. Forvaltningen skønner, at vuggestuegruppen kan oprettes indenfor det afsatte budgetbeløb.

De afledte driftsudgifter for vuggestuegruppen

De afledte driftsudgifter for vuggestuegruppen i Havndal Skole og Børneby forventes af Ejendomsservice at være på 34.600 kr. kr. om året, når vuggestuegruppen er i drift. I 2025 er beløbet til afledt drift på 11.533 kr., da vuggestuen er i drift fra september 2025. Afledt drift finansieres af pulje til afledt drift afsat i budget 2024-2027.

Punkt 124: Anmodning om overdragelse af det forberedende arbejde for miljøvurderingsproces ved ledningstracé til Ølst transformerstation

09.40.00-P19-1-25

Resumé

Randers Kommune har fra Favrskov Kommune modtaget en anmodning om overdragelse af det forberedende arbejde i forbindelse med udarbejdelse af en samlet rapport for miljøvurdering samt miljøkonsekvensvurdering. Konkret for Randers Kommune drejer det sig om en mindre del af et ledningstracé i forbindelse med etablering af VE-anlæg med vindmøller og solceller beliggende i Favrskov Kommune. VE-anlægget skal tilkobles ved Ølst transformerstation i Randers Kommune.

Favrskov og Randers kommuner skal hver især efterfølgende udstede afgørelserne til hhv. miljøvurdering og miljøkonsekvensvurderingen til de enkelte dele af anlægget, som er beliggende i egen kommune. Udkast til disse afgørelser vil forudgående blive fremlagt til godkendelse hos byrådet.

Forvaltningen vurderer, at der ved overdragelsen kan sikres et retvisende overblik over det samlede ledningstracé, således der samlet tages hensyn til kumulative effekter.

Der skal træffes afgørelse om overdragelsen.

Forvaltningen har derudover udarbejdet et forhandlingsudspil til Favrskov Kommune om fordeling af grøn pulje i forhold til de kommende vindmøller, som VE-projektet beliggende i Favrskov Kommune indeholder. Dette udspil ses i bilag 2.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. at Randers Kommune overdrager ansvaret for myndighedsarbejdet for en samlet miljøvurdering af det samlede anlæg i forbindelse med net-tilslutning af VE-anlæg beliggende i Favrskov Kommune.
2. at Randers Kommune anmoder Favrskov Kommune om fordeling af grøn pulje i overensstemmelse med bilag 2.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. juni 2025, punkt 70:

Indstilles godkendt.

Daniel Madie deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bo Vestergaard (UP) tog forbehold.

Sagsfremstilling

Favrskov Kommune har fremsendt en anmodning om overdragelse af det forberedende arbejde, i forbindelse med udarbejdelse af en samlet rapport for miljøvurdering (der følger planlægningen) og miljøkonsekvensvurdering (der følger projektet) for en mindre del af et ledningstracé i forbindelse med etablering af VE-anlæg i Favrskov Kommune.

Konkret for Randers Kommune drejer det sig om en mindre del af et ledningstracé i forbindelse med etablering af VE-anlæg med vindmøller og solceller beliggende i Favrskov Kommune. VE-anlægget skal fra Favrskov Kommune tilkobles ved Ølst transformerstation i Randers Kommune.

Selve overdragelsen handler om, at Favrskov Kommune vil være tovholder på og udarbejde selve vurderingsarbejdet og de konkrete høringer, hvortil Randers Kommune har mulighed for at byde ind med bemærkninger. Randers Kommune vil skulle give endelig tilladelse til den del af ledningstracéet, der er beliggende inden for egen kommunegrænse.

Baggrund

Favrskov Kommune har modtaget en ansøgning fra Wind Estate A/S om etablering af et kombineret vindmølle- og solcelleanlæg øst for Leca Danmark i Favrskov Kommune. Solcelleanlægget forventes nettilsluttet ved Ølst transformerstation, hvorfor en del af kabeltracéet vil være beliggende i Randers Kommune. Størrelsen på kablet forventes at være under 100 kV, men indgår alligevel i miljøkonsekvensvurderingen. Det præcise kabeltracé er ukendt, men bygherre har dog fremlagt forskellige forslag til kabeltracéer, se bilag 1.

Planlægningen for projektet er politisk igangsat hos Favrskov Kommune, og der er ved at blive udarbejdet et udkast til afgrænsningsnotat for miljøvurderingens indhold.

I forbindelse med miljøvurderingen anmoder Favrskov Kommune hermed Randers Kommune om at overdrage miljøvurderingskompetencen for den del af arealudlægget til kabelanlægget, der ligger i Randers Kommune. Kablets forventede distance i Randers Kommune vil maksimalt være 500 meter.

Favrskov Kommune ønsker at udarbejde en samlet rapport indeholdende miljørapport og miljøkonsekvensrapport. Der anmodes om anvendelse af en fælles procedure jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 7 i BKG nr. 1608 af 9. december 2024, hvor Favrskov Kommune er ansvarlige for at sikre, at der gennemføres en samlet miljøvurderingsproces samt § 25-tilladelse efter miljøvurderingsloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, der kan blive beskrevet i § 25-tilladelsens vilkår, vil dog fortsat skulle indhentes ved Randers Kommune.

Favrskov Kommune har udarbejdet forslag til en fælles procedure for arbejdet, hvor det fremgår hvornår Favrskov Kommune skal inddrage Randers Kommune. Denne procedure ses i bilag 1.

Favrskov og Randers kommuner skal hver især efterfølgende udstede afgørelserne til hhv. miljøvurdering og miljøkonsekvensvurderingen til de enkelte dele af anlægget, som er beliggende i egen kommune. Udkast til disse afgørelser vil forudgående blive fremlagt til godkendelse hos byrådet.

Kortbilag der viser forslag til kabeltracéer, samt en oversigt over hvilke udpegninger og beskyttelser, der er omfattet i Randers Kommune, fremgår af bilag 1.

Forvaltningen vurderer, at der ved overdragelsen kan sikres et retvisende overblik over det samlede ledningstracé, således der samlet tages hensyn til kumulative effekter.

Forvaltningen har derudover udarbejdet et forhandlingsudspil til Favrskov Kommune om fordeling af grøn pulje i forhold til de kommende vindmøller, som VE-projektet beliggende i Favrskov Kommune indeholder. Dette udspil ses i bilag 2.

Forhandlingen om grøn pulje vil være uafhængig heraf.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Anmodning om overdragelse af myndighedsansvar

Beregning af midler til Grøn Pulje fra Favrskov Kommune

Punkt 125: Forlængelse af vej i erhvervsområde Juventusvej i Paderup - bevillingsansøgning

05.01.02-S00-8-25

Resumé

I forbindelse med en nyopførsel af erhverv på en grund i Paderup, er det nødvendigt at etablere en forlængelse af den eksisterende Juventusvej på anslået 100 m.

Der er udarbejdet overslag over projektet for forlængelse af vejen med forventede udgifter på 1,5 mio. kr.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget,

1. at der til forlængelse af vej ved Juventusvej afsættes et rådighedsbeløb på 1,5 mio. kr. i 2025 finansieret af ramme til byggemodning, erhvervsformål
2. at der til forlængelse af vej ved Juventusvej gives en anlægsbevilling på 1,5 mio. kr. svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. juni 2025, punkt 75:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunen ejer et større erhvervsareal ved Juventusvej i Paderup. Arealet er i henhold til lokalplan 623 udlagt til erhverv og butikker til særligt pladskrævende varegrupper.

I forbindelse med salg af areal og byggeri i området, er det nødvendigt at forlænge Juventusvej ca. 100 m.

Byrådet har den 24. februar 2025 godkendt salg af grunden med et areal af 19.350 m².

Der er udarbejdet overslag over projektet for forlængelse af Juventusvej på 1,5 mio. kr.

Økonomi

Der er udarbejdet overslag for projektet med forventede udgifter på 1,5 mio. kr.

Der søges om rådighedsbeløb på 1,5 mio. kr. i 2025 finansieret af ramme til byggemodning, erhvervsformål og anlægsbevilling svarende til rådighedsbeløbet.

Bilag

Kortbilag

Punkt 126: Lukket: Køb af fast ejendom

13.06.01-Ø54-8-25

Punkt 127: Resultat af supplerende undersøgelser for klimabroen

05.00.00-G01-12-25

Resumé

I perioden januar-marts 2024 var der en høring om et kommuneplantillæg for planlægning af Klimabroforbindelsen. I forbindelse med byrådets behandling af høringssvarene den 28. oktober 2024 vedtog byrådet, at der skal gennemføres enkelte supplerende undersøgelser for at få svar på de spørgsmål, som er fremkommet i høringen og på borgermøderne. Derudover godkendte byrådet også at der igangsættes undersøgelser som forberedelse til de lovpligtige miljøvurderinger og miljøkonsekvensvurderinger.

På baggrund af de supplerende undersøgelser anbefaler forvaltningen, at Klimabroforbindelsen fortsat tilsluttes Udbyhøjvej, men at en forlængelse af Toldbodgade indarbejdes i kommuneplanen som en mulig forbindelse. Derudover anbefaler forvaltningen, at dæmningen gennem det nordlige havnebassin forhøjes fra 3 til 4 meters højde af hensyn til gennemsejlingshøjden. Ligeledes anbefales det, at der indarbejdes en stiforbindelse nord for det nordlige havnebassin under Klimabroforbindelsen i det videre arbejde med at konkretisere projektet.

Myndighedsarbejdet med Klimabroforbindelsen forventes at blive særdeles omfangsrigt og der foreslås derfor, at der afsættes 2 mio.kr. årligt i perioden 2026-2030 til myndighedsarbejdet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at Klimabroforbindelsen fortsat forbindes til Udbyhøjvej, og at forlængelse af Toldbodgade til Tjærbyvangsvej indarbejdes i et kommuneplantillæg som en mulig forbindelse på længere sigt.
2. at der i detailprojektet for Klimabroforbindelsen indarbejdes, at dæmningen i det nordlige havnebassin anlægges i kote 4.
3. at en stitunnel langs nordsiden af Randersfjord med automatisk højvandslukke også indarbejdes i detailprojektet..
4. at der til myndighedsarbejde (under økonomiudvalget) i relation til Klimabroforbindelsen afsættes 2 mio. kr. årligt i perioden 2026-2030 finansieret af opsparingen til Klimabroen
5. at der fremlægges en opdateret tidsplan for arbejdet med Klimabroforbindelsen
6. at status for de øvrige supplerende undersøgelser tages til efterretning

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. juni 2025, punkt 60:

1. at indstilles godkendt med 5 stemmer for. Imod stemte Anker Boje og Karina Hjorth
2. at indstilles godkendt med 5 stemmer for. Imod stemte Karina Hjorth. Anker Boje tog forbehold.
3. at indstilles godkendt 5 stemmer for. Imod stemte Karina Hjorth. Anker Boje tog forbehold.
4. at indstilles godkendt med 5 stemmer for. Imod stemte Karina Hjorth og Anker Boje
5. at indstilles godkendt
6. at indstilles taget til efterretning

Jens Peter Hansen stillede forslag om, at der udarbejdes en trafikmodelkørsel for omfartsvej fra afkørslen 39 E45 Randers N til Mariagervej og videre til Hadsundvej (etape 1 af østforbindelsen i infrastrukturplanen). Forslaget blev indstillet godkendt.

Beslutning

1. "at" indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.
2. "at" indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Østbroen tog forbehold.
3. "at" indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Østbroen tog forbehold.
4. "at" indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.
5. "at" indstilles godkendt.
6. "at" indstilles taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

I perioden januar 2024 til marts 2024 blev der indkaldt ideer og forslag til planlægningen af Klimabroforbindelsen. I perioden blev der gennemført 2 borgermøder og et særskilt møde for borgere i de områder, hvor Klimabroforbindelsen vil medføre øget trafik.

Forvaltningen modtog 72 idéer og forslag. I forbindelse med byrådets behandling af høringssvarene den 28. oktober 2024 vedtog byrådet, at der skulle gennemføres supplerende undersøgelser for at få svar på de spørgsmål, som er fremkommet i høringen og på borgermøderne. Byrådet godkendte også, at der skulle igangsættes undersøgelser som forberedelse til de lovpligtige miljøvurderinger og miljøkonsekvensvurderinger. På samme møde besluttede byrådet at bevilge 3 mio. kr. til gennemførelse af supplerende undersøgelser af Klimabroforbindelsen.

Følgende undersøgelser og aktiviteter blev igangsat på baggrund af forslag og kommentarer, som er indkommet i offentlighedsfasen, eller som opfølgning på borgermøder:

- Opdatering af eksisterende trafikmodel med basis i trafiktal fra 2019 og prognoseår 2030 til en trafikmodel med basis i trafikmængder i 2024 og prognoseår 2036.
- Undersøgelse af alternative linjeføringer med opdateret trafikmodel, som er foreslået i forbindelse med høringsprocessen.
- Gennemførelse af proces i samarbejde med berørte beboere for hindring af smutvejskørsel mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard.
- Teknisk undersøgelse af mulighed for at hæve gennemsejlingshøjden gennem dæmningen i det nordlige havnebassin.
- Teknisk undersøgelse af mulige stiforbindelser under Klimabroen ved lystbådehavnen.
- Yderligere undersøgelser af ny lystbådehavn.
- Analyse af trafikafvikling i krydset Dronningborg Boulevard/Østervangsvej med henblik på at mindske kødannelser i krydset på kort og lang sigt.
- Udarbejdelse af skitseprojekter for afledte projekter på det overordnede vejnet med henblik på at belyse muligheder for at forbedre forholdene for de lette trafikanter og for at forbedre trafikafviklingen.

Derudover er der igangsat en række undersøgelser som forberedelse til miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering af projektet i form af støjvurderinger, undersøgelse af forureningsgrad af havbund, kvalitet af vandmiljø m.m.

Forvaltningen har nu enten gennemført, igangsat eller planlagt de supplerende undersøgelser. Herunder fremgår resultaterne.

De gennemførte undersøgelser

Opdatering af trafikmodel med basis i 2019 til trafikmodel med basis i 2024

Trafikmodel 2024 er en opdateret version af trafikmodel 2019, hvor trafikken på vejnettet er kalibreret i forhold til 2024. Samtidigt har Rambøll gennem de senere år oparbejdet ny viden og udviklet nye metoder til at forbedre nogle af de parametre, som indgår i trafikmodeller. Dette omfatter blandt andet benyttelse af GPS-registreringer af ca. 20% af al trafikken på vejnettet

Fremskrivning fra 2024 til 2036 medfører en generel trafikvækst på 20-30% på det centrale vejnet omkring Randersbro og omkring Klimabroen i forhold til basis2024. På Udbyhøjvej og Toldbodgade vil trafikstigningen fra 2024 til 2036 uden Klimabroen være op til 30%.

I beregninger af hovedscenariet hvor Klimabroen er etableret og Ringboulevarden er forlænget vil Klimabroen få en årsdøgntrafik på ca. 25.000 biler i døgnet. Randersbro vil blive aflastet med ca. 20.000 biler i døgnet svarende til ca. 40% af den nuværende trafik.

Klimabroen vil betyde store aflastninger af vejnettet omkring Randersbro og vil tilsvarende medføre en betydelig stigning i trafikken på enkelte veje omkring Klimabroen – størst på Udbyhøjvej mellem Klimabroen frem til Dronningborg Boulevard, hvor trafikken vil stige fra ca. 8.500 biler i døgnet til 14.800 biler.

Ringboulevardens forlængelse påvirker ikke trafikken på tværs af fjorden. Uden en forlængelse af Ringboulevarden vil det samme antal bilister benytte Klimabroen.

Trafikmodel 2024 giver en større reduktion i rejsetid end tidligere antaget. I følge Rambøll skyldes det at benyttelse af GPS-data giver en bedre beskrivelse af, hvor de forskellige bilture starter og slutter i Randers Kommune. Samtidigt er

beregninger af sammenhæng mellem trafikmængder og rejsetider blevet mere præcise i løbet af de 5 år der er gået siden trafikmodellen 2019. Dette forventes også at give sig udslag i en forbedret samfundsøkonomi for klimabroforbindelsen. Notat om revision af trafikmodel er vedlagt. Revideret beregning af samfundsøkonomien er under udarbejdelse og vil blive vedhæftet sagen inden byrådsbehandling af sagen..

Effekten af en forlængelse af Toldbodgade til Tjærbyvangsvej.

Der er undersøgt hvordan en linjeføring af Toldbodgades forlængelse til Tjærbyvangsvej kan forløbe. Uanset hvordan linjeføringen forløber vil en forlængelse af Toldbodgade til Tjærbyvangsvej berøre flere §3 registrerede områder. Ifølge Naturbeskyttelseslovens §3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, der er under §3 beskyttelse. At føre en vej igennem §3 områderne vil være en tilstandsændring. Især i forhold til nogle engarealer samt de §3 registrerede søer mellem disse, vil vejforbindelse medføre en stor forstyrrelse og §3 områderne vil gå tabt. I forhold til at opnå en dispensation for at påvirke områder der er beskyttet af §3 vil myndigheden se på, om der kan laves alternativer til den foreslåede vejforlængelse. Er dette muligt, vil der ikke kunne opnås en tilladelse til at føre vejen gennem §3 områderne.

Der er foretaget beregninger med den opdaterede trafikmodel af de foreslåede alternative linjeføringer, som er fremkommet i høringen. Resultaterne heraf viser, at en forlængelse af Toldbodgade ikke påvirker den fjordkrydsende trafik. Vejforlængelsen vil få en trafik svarende til en årsdøgntrafik på 2.300 biler. Den vil flytte ca. 1.500 biler i døgnet væk fra Udbyhøjvej, svarende til en reduktion på 10-15%. Uden Ringboulevardens forlængelse flyttes der yderligere ca. 1.000 biler væk fra Udbyhøjvej mod øst. Modsat vil Dronningborg Boulevard og Hadsundvej få en stigning på henholdsvis 4.000 biler og 2.500 biler i døgnet.

Indsnævring af klimabroforbindelsen til 2 spor nord for Toldbodgade påvirker ikke trafikken i trafikmodellen og trafikken på Klimabroen.

Afslutning af klimabroforbindelsen ved Toldbodgade medfører, at ca. 4.000 færre bilister i døgnet vil benytte forbindelsen. Heraf vil ca. 3.000 i stedet blive på Randersbro. Den manglende forbindelse til Udbyhøjvej betyder, at Udbyhøjvej mod øst aflastes med op til 10.000 biler i døgnet i forhold til hovedscenariet, hvilket er ca. 4.000 færre biler end i basissituationen 2036.

Modsat øges trafikken på Toldbodgade med op til 6.000 biler i døgnet mod vest og 11.000 biler mod øst.

Den manglende forbindelse på Klimabroen mellem Toldbodgade og Udbyhøjvej betyder i trafikmodellen, at enkelte mindre veje mellem Toldbodgade og Udbyhøjvej vil få mere gennemkørende trafik op til 3.500 biler i døgnet. Notatet "Trafikal screening" er vedlagt som bilag.

Smutvejskørsel mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard.

Der er igangsat et arbejde med at undersøge, hvordan det kan sikres, at der ikke sker "smutvejskørsel" mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard.

En kortlægningsrapport er under udarbejdelse, hvor de trafikale forhold i kvarteret kortlægges på baggrund af tilgængelig data. Der er udsendt et spørgeskema til de berørte borgere, hvor de blive bedt om at plotte de steder i kvarteret, som efter deres opfattelse udgør en trafikal udfordring. Samme kreds af borgere er inviteret til et webinar ultimo maj, hvor resultatet af kortlægning og spørgeskemaundersøgelsen præsenteres. Derefter inviteres der til et antal gåture i kvarteret for, at forvaltningen sammen med de berørte borgere kan tale om de kortlagte problemstillinger og mulige løsninger herpå. Forvaltningen vil herefter arbejde videre med at konkretisere løsningsforslagene. Disse vil blive præsenteret på et borgermøde/webinar ultimo august/primo september 2025. Herefter forelægges sagen til politisk behandling.

Dæmning i den nordlige havnebassin og stiforbindelse nord for det nordlige havnebassin

De anlægstekniske vurderinger viser, at en øget dæmningshøjde på op til 1,0 m ikke vil have indvirkning på de konstruktive løsninger ved de to dæmningsløsninger. Med en fangedæmningsløsning vil det alene være nødvendigt at forlænge spunsjernene og genbruge lidt mere af overskudssandet fra forbelastningen.

For stenkastningsdæmningen vil den ekstra meter i højden medføre et 4,5 m bredere fodaftryk i bunden, hvilket kan øge de miljømæssige udfordringer, som opgravning og bortskaffelse af bundmaterialet kan indebære. Modsat er stenkastningsdæmningen materialetung, netop på grund af dens større fodaftryk i forhold til fangedæmningen, og den vil

derfor kunne aftage en relativ stor mængde af overskudsjorden fra forbelastningen, hvilket kan være en fordel, når der skal træffes en beslutning om dæmningstype.

I forhold til vejanlægget vil en hævnning af dæmningen med op til en meter frem til slusen kun medføre små ændringer i vejens længdeprofil. Vejforløbet fra syd er i forvejen hævet op i forhold til dæmningen, og løftes dæmningen med op til en meter frem til slusen, vil vejen kunne være tilbage i den oprindelige kote umiddelbart efter den rammer land på nordsiden af havnebassinet. En forøgelse af dæmningshøjden vil kun have en begrænset påvirkning af anlægsøkonomien, da dæmning og sluse kun udgør en lille andel af den samlede anlægsøkonomi. Notatet "Klimabroen, supplerende undersøgelser af gennemsejlingshøjden" er vedlagt som bilag.

Det er også muligt både anlægsteknisk og økonomisk at anlægge en stitunnel under Klimabroforbindelsen nord for det nordlige havnebassin med en automatisk højvandslukke som i dæmningen. Notatet "Stitunnel vers. 2.0" er vedlagt som bilag

Kapacitetsundersøgelse i krydset Dronningborg Boulevard/Østervangsvej (Stjernekydset)

Der er gennemført en trafikanalyse af forholdene i krydset Dronningborg Boulevard/Østervangsvej (Stjernekydset).

Analysen viser, at der allerede i dag er en dårlig trafikafvikling i myldretiderne om morgenen og om eftermiddagen. Med den forventede trafikvækst i Randers frem til 2036 uden Klimabroforbindelsen og uden Ringboulevardens forlængelse vil de trafikale problemer i Stjernekydset være tiltagende.

Når Klimabroforbindelsen er realiseret, forbedres trafikafviklingen i krydset. Trafikafviklingen forbedres yderligere, såfremt Ringboulevardens forlængelse realiseres. Det skyldes, at begge projekter vil reducere trafikmængden i Stjernekydset.

Ved at foretage en simpel signaloptimering kan trafikafviklingen med de eksisterende trafikmængder forbedres. Med den forventede trafikvækst vil der dog være behov for yderligere tiltag. Der er derfor udarbejdet et forslag om udbygning af krydset med højresvingsbaner, som vil kunne forbedre trafikafviklingen i krydset med den forventede fremtidige trafikmængde. Notatet Trafikanalyse - Stjernekydset" er vedlagt som bilag.

Skitseprojektering af afledte projekter med henblik på at belyse muligheder for at forbedre forholdene for de lette trafikanter og for at forbedre trafikafviklingen.

Undersøgelser af hvordan der kan skabes en bedre trafikafvikling i krydset Dronningborg Boulevard / Udbyhøjvej, udarbejdelse af skitseprojekt for delte stier langs Clausholmvej og projekt for svingbaner m.m. på Clausholmvej ved Holger Danskes Vej udestår. Projekterne, forventes igangsat i efteråret 2025.

Øvrige igangsatte undersøgelser

Der er igangsat en undersøgelse af forureningsgraden af afgravet sediment fra fjordbunden og mulighed for deponering heraf pågår. Undersøgelser af mulige placeringer af lystbådefaciliter inkl. ny placering af "fiskerihavnen" pågår. Der er løbende dialog med lystbådeclubberne. En igangsætning af måleprogram for vandkvalitet m.m. udestår. Forventes igangsat efteråret 2025.

Kortlægning af myndighedsopgaver og opdateret tidsplan

Forvaltningen har sideløbende med udarbejdelsen af de supplerende undersøgelser arbejdet med at få et overblik over det myndighedsmæssige spor. Klimabro og dæmning er en meget kompleks myndighedsopgave, hvor forvaltningen løbende afdækker afhængigheder, og det er vigtigt, at de enkelte processkridt tages i den rigtige rækkefølge. Myndighedsarbejdet forventes at blive særdeles omfangsrigt.

Forvaltningen arbejder derudover på en detaljeret tidsplan for dels myndighedsarbejdet og dels selve anlægsprojektet. Tidsplanen vil skulle indeholde en koordination med Randers Havn, VERDO, Vandmiljø Randers og arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S. Byrådet vil få forelagt tidsplanen og på baggrund heraf træffe beslutning om en forventet opførelsesdato, der vil kunne indarbejdes i kommuneplanen.

Det videre arbejde

På baggrund af både de igangsatte og de gennemførte undersøgelser anbefaler forvaltningen følgende:

- Klimabroforbindelsen er fortsat forbundet til Udbyhøjvej. Den trafikale effekt af at anlægge Toldbodgades forlængelse til Tjærbyvangsvej er lille i forhold til de omkostninger der vil være forbundet med at anlægge forlængelsen. Derudover vil en forlængelse af Toldbodgade til Tjærbyvangsvej påvirke eksisterende beskyttet natur negativt.
- Der arbejdes på at finde løsninger på eksisterende og kommende trafikale problemer i området mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard. Når processen om begrænsning af smutvejskørsel mellem Udbyhøjvej og Dronningborg Boulevard er afsluttet fremlægges en sag for byrådet, som skal tage stilling til hvornår de kortlagte problemstillinger skal afhjælpes og dermed frigive midler hertil.
- Forudsætning for det kommende kommuneplantillæg for Klimabroen er at dæmningen gennem det nordlige havnebassin anlægges med en højde på 4 meter og at gennemsejlingshøjden dermed bliver 1 meter højere end tidligere forudsat af hensyn til lystsejlere. Samtidig skal der indarbejdes en stiforbindelse under Klimabroen nord for dæmningen, med automatisk højvandslukke
- Da Klimabroforbindelsen er en meget kompleks myndighedsopgave afsættes der 2 mio.kr hvert år til myndighedsarbejdet til Klimabroforbindelsen i 5 år fra 2026-2030 finansieret af opsparingen til Klimabroen.
- Der fremlægges en opdateret tidsplan for byrådet, som indeholder en beskrivelse af de kortlagte afhængigheder. På baggrund heraf kan byrådet træffe beslutning om hvornår Klimabroforbindelsen er en realitet.
- Status for de igangværende og kommende undersøgelser tages til efterretning.

Økonomi

Det foreslås at der afsættes 2 mio.kr. årligt i 5 år (2026-2030) finansieret af opsparingen til Klimabroen til myndighedsarbejdet, som er nødvendigt for at opnå tilladelser til at gennemføre anlæg af Klimabroforbindelsen.

Bilag

Undersøgelser for klimabroen_oplæg_MTU_03.06.25

Forudsætningsnotat_Trafikmodel2024_scenarieberegninger_v4.pdf

Trafikal screening 06052025.pdf

Trafikafvikling i krydset Udbyhøjvej-Dronningborg Blvd. 06052025.pdf

Trafikanalyse - Stjerneekrydset.pdf

Stitunnel vers 2.0.pdf

Klimabroen, supplerende undersøgelser af gennemsejlingshøjden 13.05.2024.pdf

Punkt 128: Forslag til hovedindhold i omlægningsplanen for Randers kommune

13.02.08-P00-2-25

Resumé

Med udgangspunkt i de af byrådet vedtagne principper for udarbejdelsen af omlægningsplanen og forankret i de anbefalinger til fælles principper som de 3 Grønne Treparter for henholdsvis Limfjorden, Randers Fjord og Mariagerfjord har anbefalet, har forvaltningen udarbejdet første udkast til omlægningsplanen for Randers kommune. Da alle Grønne Treparter har været enige om, at ådalene er de første og vigtigste arealer at udpege til mulig omlægning, har dette også været udgangspunktet for forvaltningens forslag til omlægningsplan i særdeleshed i forhold til Gudenåen, hvor byrådet også har vedtaget Gudenåplanen, som fremhæver behovet for at sikre en ren Randers fjord og fremme EU's naturforordning.

Omlægningsplanen udgør grundlaget for den koordinerende proces med de 3 grønne treparter efter sommerferien med henblik på, at sikre, at de nationale aftaler om kvælstof og lavbund tilgodeses indenfor de 3 hovedoplande Randers Fjord, Mariagerfjord og Hjarbæk Fjord og sidenhen, at også de nationale aftaler omkring skovrejsning og sammenhængende natur bliver tilgodeset.

På basis af koordinering af de udpegede arealer i omlægningsplanerne i regi af de 3 grønne treparter, vil byrådene inden jul kunne vedtage hver deres omlægningsplan. Omlægningsplaner, der tilsammen vil sikre, at de nødvendige omlægningsprojekter indenfor de 3 fjord-oplande kan blive gennemført. Der er tale om en solidarisk implementeringsmodel for kvælstof og klima, idet bortfald af nødvendige omlægningsprojekter i en kommune vil betyde, at omlægningsprojekt skal gennemføres i en anden kommune.

Omlægningsplanen udpeger ikke områder til omlægning, men udpeger de områder, som frivilligt kan indgå i de efterfølgende etableringer og gennemførelser af de konkrete projekter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at byrådets repræsentanter tager forslaget med videre til forhandlingerne i de 3 lokale Grønne Treparter.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. juni 2025, punkt 63:

Indstilles godkendt med 5 stemmer for. Imod stemte Frank Nørgaard. Anker Boje tog forbehold.

Beslutning

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Østbroen.

Sagsfremstilling

Første trin i udarbejdelsen af omlægningsplanen

Byrådets principper for udpegning af arealer i omlægningsplanen fastsætter, at følgende skal tilgodeses:

- De mest effektive arealer i forhold til CO2 binding udpeges.
- De mest effektive arealer i forhold til Kvælstof optag udpeges.
- Arealer, der samlet giver flest mulige synergier i forhold kulstof, kvælstof, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse udpeges.
- Arealer, der også er omfattet af Gudenåplanen prioriteres højt i udpegningen.
- Areal til skovrejsning på toppen af ådalene med fokus på beskyttelse af ådalsnaturen og begrænsning af N udsivning til ådalene, udpeges.
- Udpegningen i planen forhindre, at der på markerne vil være behov for en national miljøregulering af kvælstof forbruget.

Alle de lokale grønne treparter har nu forhold sig til principperne for udvælgelse af de arealer, som kan indgå i byrådenes 1. generations omlægningsplaner (første gang inden jul)

De vedtagne anbefalinger til principperne fra de 3 lokale grønne treparter for Limfjorden, Randers Fjord og Mariager Fjord adskiller sig ikke indholdsmæssigt fra hinanden eller fra de af byrådet vedtagne principper, selvom de endelige formuleringer er lidt forskellige (se bilag 1 og bilag 2).

Der hvor de 3 treparter varierer indholdsmæssigt i deres anbefalinger omhandler anbefalingen vedr. omlægningsplanens strategiske karakter i relation til kvælstof (N) fjernelse. Skal planen udpege præcist det areal, som skal bruges til N fjernelse eller skal planen tilgodesee, at en del af arealet udpeget i planen nok aldrig bliver aktiveret til N fjernelse, da udrulningen af planen jo er frivillig, selvom kravet til fjernelse af N er lovpligtigt for kommunerne.

De lokale grønne treparter for Limfjorden og Mariagerfjord anbefaler henholdsvis, at omlægningsplanen ikke skal omfatte mere end det areal, der skal bruges og, at omlægningsplanen skal omfatte 15 % mere areal end det, der skal bruges til at fjerne det krævede N indhold.

I relation til Randers Fjord, er anbefalingen fra den lokale grønne trepart for Randers Fjord, at omlægningsplanen skal have særlig fokus på, at sikre synergi i forhold til.

- Grundvand og skovrejsning.
- Fremme af sammenhængende natur og udrulningen af gudenåplanen.
- Beskyttelse af søer mod fosfor.
- Høj kvælstof tilbageholdelse.
- Anvendelse af minivådområder, hvor andre muligheder ikke er mulige og indsats er nødvendig.
- Etablering af strandenge.

Forvaltningen har på baggrund af ovenstående anbefalinger taget udgangspunkt i byrådets principper samt ovenstående anbefalinger fra Lokal grøn trepart for Randers Fjord, idet anbefalingerne omkring begrænsning af arealudpegningen i forhold til N behovet fra de lokale grønne treparter for Mariagerfjord og Limfjorden ikke er omsættelig i forhold til en areal udpegning, når byrådets principper samtidigt skal tilgodeses.

I bilag 3 præsenteres forvaltningens første udkast til omlægningsplan.

Følgende forhold gør sig gældende for dette udkast til omlægningsplanen.

- Omlægningsplanen udpeger arealer, der kan opnå støtte til omlægning, såfremt lodsejerne frivilligt ønsker at deltage heri.
- De udpegede arealer i planen kan muligvis ikke omlægges pga.
 - Tekniske forhold såsom hydrologi
 - Naturmæssige forhold
 - Manglende lodsejer ønske om deltagelse
 - Lodsejer uenighed
- De udpegede arealer bidrager sammen med de øvrige kommuner indenfor de 3 lokale treparter til at følgende opnås :
 - Kvælstofkvoten for de 3 fjorde bliver tilgodeset
 - De nationale klimamål tilgodeses i Randers, idet der som minimum bindes det CO2 som svare til Randers kommunes andel.
 - Byrådets principper bliver tilgodeset
 - De centrale ådale omlægges til at give synergi i forhold til fjorden, klimaet, naturen og rekreation. jf. Gudenåplanen
 - De store landvindingslav i Randers Fjord søges nedlagt
 - Der udpeges areal til at få genskabt strandengene langs fjorden i muligt omfang
 - Der udpeges areal til ny sammenhængende natur.

Konsekvens

Randers kommune vil have mulighed for at bidrage over gennemsnit til arealomlægningen i forhold til lavbund og vådområder, etableringen af Strandenge og etableringen af ny skov. Forhold som skyldes kommunens geologiske og naturgivende forhold samt byrådets ambitioner i forhold til skovrejsning, klima og en ren Randers Fjord.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen

Bilag

Omlægningsplan grøn trepart_oplæg_MTU_03.06.25

Bilag 3_Første udkast til Randers Kommunes omlægningsplan

Principper for omlægningsplan Mariagerfjord

Principper for omlægningsplan fra LGT Limfjorden april 2025

Punkt 129: Udmøntning af de afsatte puljemidler til bygningsvedligehold på skoleområdet - bevilling

82.07.00-G01-2-25

Resumé

I budgetaftale 2025-2028 blev der etableret en vedligeholdelsespulje på 6,7 mio. kr. til skoleområdets bygninger i 2025. Puljemidlerne er afsat til vedligeholdelse af skolernes ydre bygningsrammer og tekniske installationer. Skoleområdet og Ejendomsservice har i et samarbejde foretaget en prioritering af vedligeholdelsesopgaver og udarbejdet en udmøntningsplan.

På baggrund af udmøntningsplanen søges der anlægsbevilling svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.
2. at der til bygningsvedligehold på skoleområdet gives en anlægsbevilling på 6,7 mio. kr. svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. juni 2025, punkt 68:

1. at indstilles taget til efterretning
2. indstilles godkendt.

Beslutning

1. "at" indstilles taget til efterretning.
2. "at" indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

I budgetaftale 2025-2028 blev der etableret en vedligeholdelsespulje til skoleområdets bygninger på 6,7 mio. kr. i 2025 under Ejendomsservice. Puljemidlerne er afsat til håndtering af aktuelle vedligeholdelsesopgaver på skolernes ydre bygningsrammer og tekniske installationer.

På baggrund af budgetaftalen er der blevet foretaget en prioritering af vedligeholdelsesopgaver og udarbejdet en udmøntningsplan. Prioriteringen er fremkommet ved en samlet faglig vurdering og i et samarbejde mellem skoleområdet og Ejendomsservice. Udmøntningsplanen er vedlagt som bilag.

Puljemidlerne vil blive prioriteret i overensstemmelse med den udarbejdede udmøntningsplan, og flere af projekterne vil blive igangsat i starten af 3. kvartal 2025.

Skole- og uddannelsesudvalget har modtaget en orientering om sagen.

Økonomi

I budgetaftale 2025-2028 blev der afsat 6,7 mio. kr. i en pulje til vedligehold af skolernes bygninger. Vedligeholdelsespuljen er finansieret ved tilsvarende reduktion af rammebeløbet afsat til skoleudbygning i 2026-2027.

Med denne sag søges der anlægsbevilling svarende til det afsatte rådighedsbeløb.

Bilag

Bilag udmøntningsplan

Punkt 130: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 77 til spildevandsplanen for boligområde ved Asferg

06.00.05-P16-11-24

Resumé

Forslag om tillæg nr. 77 til spildevandsplanen omfatter spildevandskloakering af et nyt boligområde ved Asferg. Forslaget har været i offentlig høring i 8 uger.

Forvaltningen har i høringsperioden modtaget et ønske om ændring af spildevandsplanen fra Vandmiljø Randers. Ønsket omfatter etablering af en ledning fra et boligområde ved Æblehaven til det nye boligområde. Forvaltningen sendte dette i høring hos den berørte ejer af ejendommen. Kommunen har ikke modtaget et høringssvar på dette.

Ændringen er indarbejdet i tillægget til spildevandsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at tillæg nr. 77 til spildevandsplanen vedtages med ændringen og offentliggøres på hjemmesiden.
2. at byrådet tilkendegiver at være indstillet på at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation, såfremt der ikke kan opnås enighed med ejerne af matriklen 4au, Asferg By, Asferg om erhvervelse af de nødvendige arealer eller rettigheder over ejendommene ved en frivillig aftale.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. juni 2025, punkt 69:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Tillæg nr. 77 til Randers Kommunes spildevandsplan omfatter spildevandskloakering af et nyt boligområde ved Asferg. Boligområdet er beliggende ved Søndergade (Lokalplan 754).

Husspildevand fra området ledes til eksisterende kloak i Asferg. Husspildevandet bliver tilsluttet i kloakken i Søndergade. Herefter ledes spildevandet til rensning på Randers Centralrenseanlæg. Tag- og overfladevand nedsives inde på de private grunde. Vejvand nedsives i et fællesanlæg indenfor lokalplanområdet.

Høring

Byrådet vedtog den 16. december 2024 at sende forslag om tillæg til spildevandsplanen for boligområde ved Asferg i offentlig høring. Planforslaget har været offentliggjort i perioden 10. januar - 7. marts 2025. Forvaltningen har ikke modtaget høringssvar. Forvaltningen har i høringsperioden modtaget et ønske fra Vandmiljø Randers om ændring af spildevandsplanen. Vandmiljø Randers vil gerne have ændret spildevandsplanen, så den giver mulighed for etablering af en ledning fra boligområdet ved Æblehaven til det nye boligområde. Ledningen vil have et tracé, som går henover matrikel 4au, Asferg By, Asferg. Arealet er i dag et fællesareal for et andet boligområde. Baggrunden for ændringen er, at der kan nedlægges en pumpestation ved Æblehaven. I det nye boligområde skal der etableres en pumpestation. Pumpestationen kan aflede spildevandet fra begge boligområder.

Forvaltningen har efterfølgende sendt ændringen i høring hos ejer af matr. 4au, Asferg By, Asferg. Der er ikke indkommet bemærkninger til dette.

Mulighed for ekspropriation

Etableringen af spildevandsledning kan medføre rådighedsindskrækning på den berørte matrikel 4au, Asferg By, Asferg. Såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale med grundejer, kan erhvervelse af arealer eller rådighed over arealer ske ved ekspropriation i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

Vedtagelse

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at tillæg nr. 77 vedtages med den angivne ændring. Vedtagelse af spildevandsplanen og tillæg hertil skal jf. spildevandsbekendtgørelsen offentliggøres og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed jf. miljøbeskyttelsesloven.

Økonomi

Spildevandsledninger til skel finansieres af Vandmiljø Randers A/S.

Kommunen betaler vejafvandingsbidrag af Vandmiljø Randers' anlægsudgifter til spildevandsanlæg. Iht. gældende aftale om afregningsmodel beregnes vejafvandingsbidraget som en andel af anlægsudgiften og svinger mellem 2 til 25 % afhængig af anlægstype. Dog kan kommunens andel maksimalt udgøre 8 % af den samlede budgetterede anlægsudgift i et enkelt år.

Vandmiljø Randers har angivet en forventet samlet udgift til anlæg på ca. 4 mio. kr. Udgiften til vejafvandingsbidraget afholdes af Veje og Trafiks driftsbudget under miljø- og teknikudvalget.

Bilag

Bilag til dagsordenspunkt - kort over området

Bilag til dagsordenspunkt - Tillæg til spildevandsplan - nr. 77

Punkt 131: Forlængelse af revisionskontrakt

00.01.00-K01-1-25

Resumé

Forvaltningen fremsender forslag om forlængelse af revisionskontrakten med EY Godkendt Revisionspartnerselskab med 1 år.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet, via økonomiudvalget,

1. at revisionsaftalen med EY Godkendt Revisionspartnerselskab forlænges med 1 år således at aftalen omfatter revision af Randers Kommunes regnskab for regnskabsåret 2026.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede i møde den 11. oktober 2021 at vælge EY Godkendt Revisionspartnerselskab som revisionsfirma for en 4 årig periode, gældende fra revision af regnskab 2022 til afslutning af revision 2025 med mulighed for forlængelse 1 år. Valget skete efter gennemførelse af offentligt EU-udbud.

Den nuværende aftale om revision udløber således ved udgangen af 2025 - dog således, at EY Godkendt Revisionspartnerselskab færdiggør revisionen af regnskabet for 2025.

Valg af revisionsfirma og udnyttelse af den option som kontakten omfatter, er ikke omfattet af forvaltningens generelle kompetence til at udnytte optioner i indgåede kontrakter. Hvis kommunen ønsker at gøre brug af muligheden for at forlænge revisionsaftalen, skal dette således vedtages af byrådet.

Forvaltningen foreslår at kommunen udnytter optionen om forlængelse af den nuværende aftale med 1 år, hvilket kan ske på uændrede vilkår. Forlængelse af aftalen skal meddeles EY Godkendt Revisionspartnerselskab senest 1. juli 2025.

Forvaltningen vil herefter i løbet 2025/2026 gennemføre et nyt offentligt EU udbud med henblik på valg af revisor for regnskabsåret 2027 og frem (forventet en aftale svarende til den nuværende - en 4-årig periode med mulighed for forlængelse i 1 år). Forvaltningen vil i efteråret fremsende en særskilt sag til byrådet med beslutning om rammerne for det kommende udbud.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 132: Databeskyttelsesrådgiverens årsberetning

85.10.00-G01-1-25

Resumé

Databeskyttelsesforordningen kræver, at alle offentlige institutioner udpeger en databeskyttelsesrådgiver. I det vedhæftede bilag afgiver databeskyttelsesrådgiveren sin årsberetning for perioden 1. januar 2024 til 31. december 2024. I beretningen beskrives status for arbejdet med databeskyttelse i kommunen samt hvilke brud på persondatasikkerheden kommunen har haft i 2024. Ligeledes gives der en række anbefalinger til det fremtidige arbejde med databeskyttelse i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at databeskyttelsesrådgiverens årsberetning godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Databeskyttelsesforordningen stiller krav om, at alle offentlige institutioner udpeger en databeskyttelsesrådgiver. Databeskyttelsesrådgiverens opgave er at rådgive kommunen om de databeskyttelsesretlige regler, at overvåge at kommunen overholder reglerne, samt at understøtte kommunen i at overholde reglerne. Ligeledes rådgiver databeskyttelsesrådgiveren kommunens borgere i databeskyttelsesretlige spørgsmål.

I perioden 1. januar 2024 til 31. december 2024 er der internt indberettet 82 brud på persondatasikkerheden, heraf blev 33 anmeldt til Datatilsynet. Der er internt indberettet 28 færre brud end i 2023. samtidig er der anmeldt 20 færre brud til Datatilsynet i 2024 end i 2023. Det vurderes, at det relativt store fald i antallet af anmeldte brud på persondatasikkerheden skyldes den awarenessindsats og dialog, der er prioriteret ifm. et brud - for netop at forebygge lignende hændelser. Samtidig har Datatilsynet præciseret reglerne for håndtering af brud på persondatasikkerheden, hvilket Randers Kommune har indarbejdet i kommunens egen håndtering.

Randers Kommune var i 2024 - ligesom 48 andre kommuner - genstand for et tilsyn fra Datatilsynet vedr. kommunens behandlingssikkerhed. Tilsynet bygger på kommunens egen besvarelse af 77 spørgsmål. Besvarelsen er givet ud fra en svarskala fra 0-5. Randers Kommunens svaregennemsnit var 3,9, hvor gennemsnittet for de øvrige kommuner var 4,2. Tilsynet resulterede i konkrete anbefalinger, der også er indarbejdet i databeskyttelsesrådgiverens anbefalinger nedenfor.

Det er databeskyttelsesrådgiverens vurdering, at kommunens medarbejdere har en stigende opmærksomhed omkring de databeskyttelsesretlige regler, hvilket bl.a. kommer til udtryk ved en øget mængde spørgsmål. Engagementet hos de centralt udpegede medarbejdere er stort. De udfordres dog på mængden af opgaver og kompleksiteten i disse. Samtidig opstår der jævnligt spørgsmål omkring hvorvidt opgaverne skal løses centralt eller decentralt.

Der udestår fortsat et meget stort arbejde i forhold til at sikre overholdelse og dokumentation for overholdelse af de databeskyttelsesretlige regler.

Afholdte servicebesøg, Datatilsynets anbefalinger ifm. modenhedstilsynet samt erfaringer fra databeskyttelsesrådgiverens daglige arbejde har resulteret i følgende anbefalinger for arbejdet med databeskyttelse i 2025:

- Der bør fokuseres på udarbejdelse af dokumentation og vejledninger særligt indenfor den del af databeskyttelsesretten, der vedrører informationssikkerhed og tekniske foranstaltninger.
- Der bør fokuseres på ledelsesmæssig strukturering og prioritering af opgaver med udgangspunkt i en risikobaseret tilgang.
- Arbejdet med udarbejdelse af risikovurderinger bør prioriteres
- Der bør udarbejdes procedurer for udarbejdelse af DPIA'er (konsekvensanalyser). Ligeledes bør gennemførelse af DPIA'er for både eksisterende og nye behandlinger prioriteres

- Der bør udarbejdes procedurer for sletning. Proceduren bør derudover implementeres i organisationen.
- Der bør fokuseres på fyldestgørende dokumentationsarbejde inden igangsætning af AI-projekter.
- Der bør fokuseres på korrekt opbevaring af materiale med personoplysninger – herunder særligt på drev og i Outlook. I sammenhæng med dette bør der fokuseres på overholdelse af reglerne om journalisering
- Herudover bør der fokuseres på implementering af Randers Kommunes politikker for implementering af oplysningspligt og anvendelse af billeder – dette særligt for decentrale institutioner.

Forvaltningen er generelt enig i databeskyttelsesrådgiverens anbefalinger. Der er i vid udstrækning tale om opgaver, som forvaltningen i høj grad er opmærksom på og i forvejen forsøger at prioritere bedst muligt.

Forvaltningen har i 2024 allokeret flere ressourcer både centralt og decentralt til udarbejdelse af risikovurderinger og DPIA'er. Udarbejdelse af risikovurderinger og DPIA'er er meget ressourcekrævende, og kræver viden om teknik, selve it-systemet og de arbejdsgange, som systemet understøtter. Spørgsmålet om ressourcer og kompetencer ift. denne opgave vil indgå i det servicetjek af organisationen, som kommunaldirektøren præsenterer for byrådet på temamødet den 26. juni 2025.

Muligheden for at opgaverne kan løses i samarbejde med andre kommuner vurderes endvidere løbende. Det kan i den forbindelse nævnes, at kommunen har tilmeldt sig et fælleskommunalt samarbejde via KOMBIT om udarbejdelse af en DPIA i forhold til AULA. Det kan i forlængelse heraf nævnes, at det i den netop indgåede økonomiaftale for 2026 er aftalt, at kommunerne i de kommende år skal samarbejde mere på it-området - bl.a. i form af etablering af fælles it-driftsenheder. Dette samarbejde kan også komme til at omfatte opgaver i forbindelse med overholdelse af GDPR-lovgivningen.

Desuden kan nævnes, at Det Fælleskommunale Databehandlersekretariat har nedsat en arbejdsgruppe, der i forhold til fire opgaver skal se på muligheden for og værdien af at løse opgaverne på tværs af medlemskommunerne. De fire opgaver er 1) understøttelse af medlemskommunernes risikovurderinger, 2) sikre og efterprøve overførselsgrundlag – herunder om der er udarbejdet en TIA, hvor dette er nødvendigt. TIA står for Transfer Impact Assessment og er en procedure, der anvendes til at vurdere, identificere og minimere risiciene og konsekvenserne ved overførsel af personoplysninger til tredjelande. 3) udarbejdelse af medlemskommunernes konsekvensanalyser (DPIA'er) og 4) indhentelse af dokumentation ved 4 forhandling af databehandleraftaler – herunder kortlægning af databehandlerkæder. Randers Kommune er repræsenteret i arbejdsgruppen.

I forhold til udarbejdelse af dokumentation og vejledninger, der vedrører informationssikkerhed og tekniske standarder vil forvaltningen inddrage dette i forbindelse med implementering af det kommende NIS2-direktiv. Lovforslaget vedr. implementering af NIS2-direktivet blev vedtaget i Folketinget i slutningen af april 2025 og skal bidrage til at styrke cyber- og informationssikkerheden på tværs af EU's medlemslande. I det endelige lovforslag endte kommunerne med at være omfattet af de nye krav. De konkrete vejledninger og bekendtgørelser forventes at være på plads inden loven træder i kraft den 1. juli 2025. Først her kan kommunerne se, hvor linjen i implementeringen af lovgivningen bliver lagt og hvad der bl.a. er rettesnor for det fremtidige tilsyn med kommunerne på området.

Forvaltningen følger det igangværende arbejde i bl.a. Digitaliseringsstyrelsen om fastlæggelse af krav til dokumentation, udvikling og ibrugtagning af AI-systemer tæt.

Forvaltningen vil i 2025 prioritere, at der – i samarbejde med kommunens leverandører af kritiske it-systemer - sker en kortlægning af, hvordan sletning af oplysninger sker. Bl.a. skal det kortlægges, hvordan sletning af oplysninger er reguleret i de SKI-aftaler, som kommunen har indgået med leverandørerne.

Økonomi

Arbejdet med databeskyttelse er forbundet med en stor ressourceindsats - både centralt og i fagområderne. Indsatsen gennemføres indenfor de eksisterende økonomiske rammer i budgettet.

Bilag

Databeskyttelsesrådgiverens årsberetning 2024

Punkt 133: Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

00.30.00-S00-4-24

Resumé

Som led i økonomistyringen har forvaltningen udarbejdet budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025. Denne opfølgning indeholder en redegørelse for det forventede regnskabsresultat på driften opdelt på service og indkomstoverførsler samt anlæg. Derudover ansøges der om bevillingsmæssige ændringer.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at der gives tillægsbevillinger til skatter og tilskud på 1,7 mio. kr. i 2025
2. at der gives tillægsbevillinger til serviceudgifterne på netto -33,8 mio. kr. i 2025, 5 mio. kr. i 2026, 0,2 mio. kr. i 2027 og -1,8 mio. kr. i 2028 og frem
3. at der gives bevillinger vedr. skattefinansieret anlæg på netto -38,8 mio. kr. i 2025, 0 mio. kr. i 2026, -1,2 mio. kr. i 2027 og frem
4. at der gives bevillinger vedr. jordforsyning på netto 0 mio. kr. i 2025
5. at der gives bevillinger vedr. afdrag ældreboliger på netto 3,5 mio. kr. i 2025
6. at der gives bevillinger vedr. finansieringsposterne på 36,9 mio. kr. i 2025
7. at der gives anlægsbevillinger vedr. skattefinansieret anlæg på netto 0,9 mio. kr.
8. at der gives anlægsbevillinger vedr. jordforsyning på netto -15,4 mio. kr.
9. at der foretages omplaceringer, jf. vedlagte bilag, som netto giver 0
10. at budgetopfølgningen i øvrigt godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab pr. 31. marts 2025 viser på baggrund af de indmeldte forventninger fra fagforvaltningerne et overskud på ordinær drift på 179,3 mio. kr. De skattefinansierede anlægsudgifter forventes at udgøre 266,7 mio. kr. Resultatet af ordinær drift og anlæg forventes dermed samlet set at blive et underskud på 87,4 mio. kr.

Resultatet af forventet regnskab (inkl. udgifter relateret til Nordic Waste) viser en likviditetsforbedring på 135,2 mio. kr. mod et oprindeligt budgetteret kasseforbrug på 51,2 mio. kr. Det likviditetsmæssige resultat er således forbedret med 186,4 mio. kr. i forhold til forudsætningerne indarbejdet i budget 2025-28. Det skal bl.a. ses i sammenhæng med byrådets beslutning om at lånefinansiere udgifterne til Nordic Waste på 290,6 mio. kr. Lånet er hjemtaget i marts 2025.

Derudover er der merforbrug på socialområdet og skoleområdet. Samlet er der herudover forventede mindreudgifter på 14,7 mio. kr. på den øvrige drift, herunder indkomstoverførslerne. Det skyldes bl.a. merindtægter fra refusion af særligt dyre enkeltsager.

For skattefinansieret anlæg ligger det forventede forbrug over det oprindelige budget ekskl. anlægsbuffer med 60,7 mio. kr.

Merforbruget på service er i lighed med årets tidligere budgetopfølgning fortsat betydeligt. Fokus skal derfor fortsat fastholdes på de handleplaner, der er igangsat på områder med økonomisk ubalance og generel stram udgiftsstyring, så yderligere områder ikke kommer i økonomiske problemer.

Særlige opmærksomhedspunkter

Servicerammen

I regnskab 2024 var der pres på økonomien på flere serviceområder, og derfor blev der overført underskud til 2025 på flere fagområder. Det drejer sig primært om familieområdet og socialområdet. Derudover var der betydeligt forbrug af opsparing på skoleområdet.

På baggrund af fagforvaltningernes samlede indberetninger kan der opgøres et forventet regnskab for 2025 der ligger 51,3 mio. kr. over servicerammen. Tages der hensyn til den ikke-finansierede service-bufferpulje på 40 mio. kr. er der reelt tale om en samlet merudgift i forhold til oprindeligt budget på 91,3 mio. kr. Merudgifterne dækker bl.a. over planlagt forbrug af opsparing på udvalgte serviceområder, jf. rammerne i randersmodellen. Dertil kommer merforbrug som følge af pres på særligt socialområdet og skoleområdet. Både på socialområdet og skoleområdet arbejdes der med økonomiske handleplaner med henblik på at bremse væksten i særligt dyre enkeltsager og udgifterne til specialundervisning. Familieområdet arbejder ligeledes med handleplaner.

Der er i det samlede resultat ikke foretaget korrektioner af de indmeldte forventninger fra fagforvaltningerne. Økonomien på de enkelte udvalgsområder er beskrevet i de vedlagte notater.

Indkomstoverførsler

Arbejdsmarkedet er fortsat i en situation med historisk høj beskæftigelse, mangel på arbejdskraft i flere brancher og lav, men langsomt tiltagende, ledighed.

Ifølge Økonomisk Redegørelse fra december 2024 forventer Økonomiministeriet at beskæftigelsen også i 2025 vil stige med 5.000 personer sammenholdt med 2024. Samtidig skønner ministeriet en stigning i ledigheden på 4.000 personer. Den seneste opgørelse fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering viser dog, at ledigheden i januar faldt med 1.200 helårspersoner på landsplan, så der er endnu ikke tegn på stigende ledighed.

Samlet er der i budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 en forventning om budget i balance på indkomstoverførsler på bevillingsområdet Beskæftigelse, integration og ydelser.

Som optakt til næste budgetopfølgning (pr. 31/5 2025) har forvaltningen foretaget et nyt skøn over indkomstoverførslerne. Det helt aktuelle skøn viser et forventet mindreforbrug på indkomstoverførsler på ca. 35 mio. kr. Dette mindreforbrug skal dog ses i sammenhæng med en negativ midtvejsregulering af indkomstoverførslerne i 2025 på godt 50 mio. kr. for Randers Kommune (jf. den indgåede økonomiaftale for 2026).

I regnskab 2024 blev der reserveret et engangsbetrag på 14,7 mio. kr. til imødegåelse af en eventuel midtvejsregulering. Dette beløb kan dermed stort set dække mankoen i 2025 men i 2026 og frem må der forventes en betydelig ubalance.

Der vil blive udarbejdet særskilt notat om indkomstoverførslerne - herunder om konsekvenserne af midtvejsreguleringen i 2025 - som en del af det samlede budgetmateriale, der præsenteres for byrådet på budgetseminaret den 27. august 2025.

Socialområdet

På bevillingsområdet tilbud til unge og voksne med særlige behov forventes et merforbrug på service på 48,6 mio. kr. Der forventes merindtægter i 2025 på i alt 35,1 mio. kr. fra refusion for særligt dyre enkeltsager, bloktilskud og yderligere økonomiske effekter som følge af SØP. Når de forventede merindtægter til socialområdet medregnes, forventes et merforbrug på 13,5 mio. kr. Der er overført en gæld fra tidligere år på 208,2 mio. kr.

På børnehandicapområdet forventes et merforbrug på 13,0 mio. kr. i 2025. Det skal bemærkes, at der i budgetopfølgningen ikke er indregnet en overførsel af områdets underskud fra 2024 på 55,3 mio. kr. Medtages dette beløb vil der blive overført et merforbrug på 68,3 mio. kr. til 2026.

Det er i budgetopfølgningen antaget, at der er balance på den del af budgettet, som vedrører merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. På nuværende tidspunkt er forvaltningen i færd med at afdække det nærmere forbrug på denne del af budgetområdet.

Forvaltningen har i maj foretaget en opfølgende beregning af forventet regnskab for børnehandicapområdet. Vurderingen er nu, at merforbruget udgør 20,3 mio. kr. Der er således tale om en forværring på 7,3 mio. kr. i forhold til opfølgningen pr. 31. marts 2025. Det samlede merforbrug skyldes primært stigende udgifter til køb af døgntilbud og forebyggende foranstaltninger, store udgifter til sager om respirationshjælp og ekstern støtte samt lave belægningsprocenter i kommunens egne tilbud. Der er risiko for, at merforbruget kan blive endnu større, idet forvaltningen ikke har taget højde for en eventuel tilgang af nye dyre enkeltsager i den resterende del af 2025.

Forvaltningen har igangsat en gennemgang af alle sager i samarbejde med revisionen, og resultatet heraf vil indgå i grundlaget for udarbejdelsen af en den faglige og økonomiske handleplan på børnehandicapområdet og familieområdet, som fremlægges i august 2025.

Familieområdet

På familieområdet forventes et mindreforbrug på 8,6 mio. kr. i 2025 (inkl. projekter). Dermed forventes familieområdet samlede negative overførsel på 12,3 mio. kr. fra 2024 nedbragt til 3,7 mio. kr. i 2026.

Det skal bemærkes, at mindreforbruget skyldes, at der på familieområdet er afsat 10,0 mio. kr. til etableringen af 20 kommunale døgninstitutionspladser. Da det har vist sig at være vanskeligt at finde egnede bygninger til formålet, forventes det, at beløbet først vil blive anvendt i 2026.

Skoleområdet- specialundervisning

På skoleområdet forventer forvaltningen et merforbrug i 2025 på 17,6 mio. kr. (ekskl. overførsler). Da der er overført et mindreforbrug på 2,0 mio. kr. fra 2024, forventes det, at der overføres et merforbrug på 15,6 mio. kr. til 2026.

På baggrund af beslutningerne i forbindelse med vedtagelsen af budget 2025 er der igangsat en proces med henblik på at skabe et budget i balance på skoleområdet. Heri indgår blandt andet, at byrådet på et møde den 27. januar 2025 godkendte en ny finansierings- og takstmodel på specialundervisningsområdet

Anlæg

Anlægsprogrammet er blevet gennemgået med henblik på at følge graden af gennemførelse i 2025. Det samlede korrigerede budget udgør 227,6 mio. kr. ekskl. overførsler fra 2024, men inkl. tillægsbevillingsansøgninger. Fagforvaltningerne har indberettet skøn, der summer til et forventet forbrug på 266,7 mio. kr. i 2025. Dette medfører et merforbrug på 39,1 mio. kr., og dermed forventes der en samlet overførsel til 2026 på 36,5 mio. kr. inkl. Nordic Waste. I resultatet indgår projektet Nordic Waste under Natur og Miljø. I 2025 forventes på nuværende udgifter for 46,9 mio. kr. og en gæld på 302,5 mio. kr. ultimo 2025.

De vedlagte notater fra fagudvalgene beskriver økonomien på de enkelte bevillingsområder.

Økonomi

Nedenstående tabel viser de samlede bevillingsmæssige ændringer som følge af budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025. De bevillingsmæssige ændringer udgør netto -30,4 mio. kr. i 2025, -5 mio. kr. i 2026, -1 mio. kr. i 2027 og -3 mio. kr. i 2028.

I forventningerne til regnskabet er der taget højde for de bevillingsmæssige ændringer, der følger af budgetopfølgningen.

Resultatopgørelse	2025	2026	2027	2028
Skatter og tilskud	1,7	0,0	0,0	0,0
Serviceudgifter	-33,8	5,0	0,2	-1,8
Øvrig drift	0,0	0,0	0,0	0,0
Renter	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat af ordinær drift	-32,1	5,0	0,2	-1,8
Skattefinansierede anlæg	-38,8	0,0	-1,2	-1,2
Resultat af ordinær drift og anlæg	-70,8	5,0	-1,0	-3,0
Jordforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældreboliger	3,5	0,0	0,0	0,0
Brugerfinansierede område	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansposter	36,9	0,0	0,0	0,0
Nettovirkning i alt	-30,4	5,0	-1,0	-3,0

Bevillingerne vedrører primært nulstilling af service- og anlægsbufferen samt den tilhørende modpost under finansposterne. Derudover foretages der omplaceringer mellem bevillingsområderne, jf. bilag, som netto giver 0. Herunder flyttes der yderligere 6,4 mio. kr. i 2025 og 19,2 mio. kr. i 2026 og frem fra socialområdet til familieområdet, jf. byrådets beslutning om at flytte børnehandicap.

Der henvises til vedlagte bilag for en specifikation af økonomien på de enkelte bevillingsområder.

Bilag

Budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Bevillingsansøgninger 2025 3103

Økonomiudvalget – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Børn- og Familieudvalget – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Beskæftigelsesudvalget – budgetopfølgning pr. 31. marts 2025

Socialudvalget - unge og voksne – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Socialudvalget - børnehandicap – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts

Miljø- og teknikudvalget, takstfinansieret – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 20

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Omsorgsudvalget - budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Landdistriktsudvalget – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Skole- og uddannelsesudvalget – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Erhvervs- og planudvalget – budgetopfølgning og forventet regnskab pr. 31. marts 2025

Punkt 134: Fremtidens Randers

00.16.00-G01-2-24

Resumé

Byrådet besluttede med budget 2024-27 at igangsætte forandringsprojektet *Fremtidens Randers*. Projektet sker i tre faser, hhv. 1) Udarbejdelse af en Hvidbog om *Fremtidens Randers*, 2) Udarbejdelsen af en strategisk plan og 3) Arbejdet med løsninger. I denne sag skal byrådet beslutte processen for fase 2 om at udarbejde et forslag til en strategisk plan for *Fremtidens Randers*, som efter byrådsbehandling i efteråret kan oversendes til behandling i det nye byråd primo 2026. Forvaltningen foreslår i den forbindelse, at samarbejdet med det eksterne ekspertpanel fortsætter i efteråret 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at godkende den foreslåede proces for udarbejdelsen af en strategisk plan for *Fremtidens Randers*.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede med budget 2024-2027 at igangsætte forandringsprojektet "*Fremtidens Randers*". På den baggrund besluttede byrådet i juni 2024, at arbejdet med *Fremtidens Randers* sker i tre faser, hhv.

- Fase 1: Udarbejdelse af en hvidbog senest maj 2025 med beskrivelse af data om de problemstillinger, som Randers Kommune står overfor.
- Fase 2: Oplæg til politiske beslutninger om strategi, mål og løsninger for *Fremtidens Randers*.
- Fase 3: Arbejdet med løsninger efter beslutning om mål og strategi.

Hvidbog om Randers Kommune

Hvidbogen er nu færdiggjort og blev offentliggjort den 3. juni 2025. Det samlede materiale forefindes på www.fremtidensranders.dk. Det er forvaltningen, der har udarbejdet Hvidbogen men med sparring og kvalificering fra et eksternt ekspertpanel.

Kommunikations- og inddragelsesproces

Arbejdet med *Fremtidens Randers* skal være med til at skabe rammer, der løfter og udvikler borgernes sundhed, kompetencer og kvalifikationer, øger deres livschancer og i højere grad gør dem i stand til at leve et aktivt liv og være selvforsørgende. Arbejdet med *Fremtidens Randers* skal på den længere bane grundlæggende ændre kommunens socioøkonomiske profil. Samtidig skal arbejdet sikre, at der allerede på kort sigt sker ændringer, som kan forbedre kommunens økonomi og rammevilkår, så der skabes forudsætninger for positive og selvforstærkende forandringer på tværs af kommunen.

Randers Kommune som organisation kan ikke alene skabe alle løsninger på de problemer, som kommunen står overfor. Det kræver en fælles indsats med erhvervslivet, fagbevægelsen, civilsamfundet m.fl. - og helt nye idéer og tilgange kan være nødvendigt. Derfor besluttede byrådet på et møde den 31. marts 2025 (sag 63) en kommunikations- og inddragelsesproces vedrørende den færdige hvidbog for *Fremtidens Randers*.

Formålet med kommunikations- og inddragelsesprocessen er

- At skabe kendskab til arbejdet med *Fremtidens Randers* - blandt interessenter som potentielt kan bidrage til at realisere de afgørende forandringer og i offentligheden generelt
- At skabe en offentlig samtale og dialog om Hvidbogens indhold og pointer
- At sikre, at byrådet får input fra offentligheden og interessenter i forhold til det videre arbejde med en strategisk plan for *Fremtidens Randers*.

Den besluttede kommunikations- og inddragelsesproces er i fuld gang og vil i forhold til den eksterne del blive afsluttet med et debatmøde i forbindelse med Randers Festuge den 13. august 2025.

Via hjemmesiden www.fremtidensranders.dk kan der afleveres input, idéer eller konkrete løsningsforslag frem til udgangen af august.

En strategisk plan - proces

Samtidig med at byrådet på mødet den 31. marts 2025 besluttede kommunikations- og inddragelsesprocessen for Fremtidens Randers, blev det besluttet, at der med afsæt i hvidbogen - og de input der modtages i forbindelse med ovennævnte inddragelsesproces – skal udarbejdes et forslag til en strategisk plan, som fremlægges for byrådet på møde den 24. november 2025.

Med henblik på at forvaltningen kan udarbejde et udkast til en strategisk plan for arbejdet med Fremtidens Randers, foreslås det, at samarbejdet med det nedsatte ekspertpanel fortsætter.

Det er byrådets forslag til en strategisk plan som skal oversendes til behandling i det kommende byråd. Dette foreslås gennemført på følgende måde:

- Der gennemføres to temamøder efteråret 2025 – placeret i tidsrummet efter de politiske forhandlinger om budget 2026-2029 og udgangen af oktober måned:
 - Til det første temamøde foreslås det, at byrådet orienteres om hovedpointerne fra den omfattende inddragelses- og kommunikationsproces, forvaltningens foreløbige overvejelser ift. indholdet i en strategisk plan samt ekspertpanelets tilknyttede sparring og inputs. Dette vil så kunne drøftes med henblik på, at forvaltningen får nogle retningsgivende input til det videre arbejde
 - Til det andet temamøde foreslås det, at forvaltningen fremlægger et udkast til en strategisk plan, som byrådet i forbindelse med temamødet så kan drøfte og komme med input til. På baggrund heraf færdiggør forvaltningen et egentligt forslag, som kan fremsendes til politisk behandling i november 2025.
- Byrådets afsluttende anbefalinger i forbindelse med behandlingen af sagen indarbejdes efterfølgende i det forslag til strategisk plan, som fremsendes til behandling i det nye byråd primo 2026.

Forslag til procesplan:

Tidsplan	Aktivitet
Juni 2025	Forsamlingshusarrangementer, interessentmøder, mobil udstillingsvogn mv.
Juni - august 2025	Den eksterne inddragelsesproces afsluttes med et debatmøde i Randers Festuge (den 13. august 2025). Borgere, foreninger, virksomheder, kommunens enheder mv. har mulighed for at give høringssvar gennem fremtidensranders.dk (høringsportalen)
Primo september 2025	Forvaltningen fremsender en skriftlig opsamling til byrådet vedrørende den gennemførte inddragelsesproces (som afsluttes ultimo august)
Ultimo september - ultimo oktober	Inddragelse af byrådet gennem to temamøder: • Et indledende temamøde, hvor der gives orientering om inputs fra inddragelsesprocessen og forvaltningens foreløbige overvejelser (herunder ekspertpanelets input). På baggrund heraf politisk drøftelse.

	• Præsentation af udkast til strategisk plan - og efterfølgende politisk drøftelse
Ultimo november	Forslag til strategisk plan vedr. Fremtidens Randers fremsendes til behandling i økonomiudvalget den 17. november og byrådet den 24. november. Byrådets afsluttende anbefalinger indarbejdes i det forslag til strategisk plan, som fremsendes til behandling i det nye byråd, der tiltræder den 1. januar 2026.
Primo 2026	Det nye byråd introduceres til projektet Fremtidens Randers i forbindelse med introduktionen af det nye byråd. Efterfølgende drøfter og behandler byrådet forslaget til en strategisk plan for Fremtidens Randers, og der træffes beslutning om, hvorledes det videre arbejde skal gribes an.

Økonomi

Byrådet afsatte med budget 2024-2027 1,750 mio. kr. til Fremtidens Randers. Beløbet dækker udgifter forbundet med udarbejdelsen af en Hvidbog, den besluttede kommunikations- og inddragelsesproces samt udarbejdelsen af en strategiske plan for Fremtidens Randers Kommune. Udgifterne til udarbejdelsen af den strategiske plan afholdes inden for det afsatte beløb.

Punkt 135: Underværket, årsrapport 2024

20.11.00-S55-1-25

Resumé

Underværket har fremsendt årsrapport for 2024 til godkendelse i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til økonomiudvalget,

1. at Underværkets årsrapport 2024 godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Vedlagt, som bilag til sagen, er den fremsendte årsrapport 2024 fra Underværket. Nedenfor er angivet uddrag fra det fremsendte materiale.

Underværkets formål er, at administrere og udleje et handels-, integrations- og kulturhus. Underværket skal være med til at styrke kunst og kultur, iværksætter og byudvikling, med et så bæredygtigt perspektiv som muligt. Underværket skal ifølge vedtægterne drives ud fra almennyttige principper, og målsætningen for økonomien er, at driften skal hvile i sig selv, og at økonomien skal sikre grundlaget for institutionens fortsatte drift.

Regnskabet har ikke givet anledning til forbehold fra revisionens side. Regnskabet viser et underskud på 180.751 kr., mod et underskud på 361.000 kr. i 2023. Underskuddet er overført til egenkapitalen, som ultimo 2024 udgør 23.602.359 kr.

Året 2024 startede med en likviditetskrise for Underværket, efterfulgt af en hård kamp for at få styr på økonomien, parallelt med, at den fortsatte udvikling i huset skulle sikres. Bestyrelsen anser på den baggrund resultatet for at være tilfredstillende. Det er tydeligt, at drift af Skøjtebanen Randers bidrager væsentligt hertil.

Underværket har i 2024 optaget et lån på 3,5 mio. kr. i Djurslands Bank, hvor institutionen i forbindelse hermed har udstedt ejerpantebrev i grunde og bygninger. Det medfører en forbedring i likviditeten, og de likvide beholdninger udgør 3 mio. kr., ultimo 2024.

Underværket har en erhvervskredit på i alt 818.176 kr. pr. 31. december 2024. Trækket på kreditten udgjorde 755.502 kr. ultimo 2024. Erhvervskreditten blev oprettet i 2009, og var oprindelig på 3.000.000 kr. Trækningsretten nedskrives halvårligt med 68.182 kr., og Randers Kommunes garantiforpligtelse nedskrives i takt med trækningsretten, svarende til at garantien udløber i år 2030.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Underværket - 2024 - Årsrapport

Punkt 136: Styrkelse og udvikling af beredskabet i Randers Kommune

14.00.00-A00-1-25

Resumé

Denne sag giver dels en status for Randers Kommunes lokale beredskabs opgavevaretagelse og dels anbefalinger til, hvordan det lokale beredskab kan styrkes i lyset af et nyt og skærpet krise- og trusselsbillede.

Indstilling

Forvaltningen indstiller:

1. At byrådet via økonomiudvalget godkender forvaltningens igangværende indsatser i relation til styrkelse af cybersikkerhed jf. bilag 1 samt yderligere tiltag med hensyn til civil beskyttelse afventer eventuelle yderligere retningslinjer fra staten jf. bilag 1.
2. At byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget godkender at yderligere tiltag med hensyn til klimasikring afventer eventuelle yderligere retningslinjer fra staten jf. bilag 1.
3. At byrådet via omsorgsudvalget, socialudvalget, børne- og familieudvalget, miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget godkender den i denne sag foreslåede prioritering af en styrkelse af Randers Kommunes forsyningssikkerhed og lagre (tredages beredskab) som beskrevet i bilag 2.

Beslutning fra Børne- og familieudvalget , den 2. juni 2025, punkt 63:

1. Indstilles godkendt.
2. Indstilles godkendt.
3. Indstilles godkendt.

Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 3. juni 2025, punkt 74:

2. og 3. at indstilles godkendt.

Beslutning fra Socialudvalget, den 4. juni 2025, punkt 71:

3. at indstilles godkendt.

Bjarne Overmark deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning fra Omsorgsudvalget, den 10. juni 2025, punkt 53:

1.-3. at indstilles godkendt.

Ellen Petersen, Jens Peter Hansen og Kasper Fuhr Christensen havde forfald til mødet.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Danmark er grundlæggende et trygt og sikkert land. Vi lever i et af verdens mest udviklede og digitaliserede samfund med en veludbygget og sammenhængende infrastruktur, som betyder, at vi i hverdagen har en stabil adgang til basale fornødenheder som strøm, vand, varme, kommunikation og fødevarer.

Det moderne samfund er dog også sårbart, og det gælder ikke mindst i krisesituationer. Et kortere eller længere nedbrud på ét område kan få store konsekvenser på tværs af andre områder. Det gælder fx adgangen til strøm, vand og indkøb af basale fornødenheder i kortere eller længere perioder.

Sammenfaldet af en række udviklinger i disse år kommer til at stille højere krav til kommunernes beredskaber i ”Det lokale beredskab”.

”**Det lokale beredskab**”, omfatter i denne sammenhæng det lokale fælleskommunale **Beredskab & Sikkerhed (BSIK)** og **Randers Kommunes forvaltnings** beredskab til håndtering af krisesituationer. Begge organisationer vil i fremtiden stå overfor betydeligt flere krav og forventninger fra både staten og borgerne om det lokale beredskabs evner og indsatser i krisesituationer.

Behovet for at styrke det lokale beredskabsarbejde stammer fra flere globale udviklinger. Hertil hører bl.a. den stigende internationale spænding med hybridkrig, potentielle forstyrrelser af leverancekederne og manglende forsyningssikkerhed m.m. og klimaforandringerne med stigende vandmængder og øgede tørkeperioder, potentielle svingende fødevareleverancer o.l.

Styrelsen for Samfundssikkerhed har den 10. april 2025 offentliggjort et revideret Nationalt Risiko-billede 2025. Risikovurderingen beskriver en lang række nye risikofaktorer som kommunerne fremover skal forberede sig på.

Den nationale risikovurdering kan findes her:

<https://regeringen.dk/nyheder/2025/nyt-nationalt-risikobillede-2025-danmark-staar-over-for-det-mest-alvorlige-risiko-og-trusselsbillede-i-aartier/>

Med udgangspunkt i de udfordringer af beredskabsniveauet som det lokale beredskab står overfor, må det forventes, at de lokale beredskaber i kommunerne over tid skal styrkes og udvikles yderligere. Der er imidlertid tale om en særdeles omfattende opgave i forhold til de beredskabssituationer kommunerne hidtil har skulle planlægge for.

Status for det lokale beredskabs opgaver i Randers Kommune er beskrevet i bilag 1 til denne sag.

Forvaltningen vurderer på den baggrund:

- At de igangværende indsatser i relation til styrkelse af cybersikkerhed som beskrevet i bilag 1 for nuværende er tilstrækkelige.
- At de igangværende indsatser vedrørende klimasikring og civil beskyttelse som beskrevet i bilag 1 for nuværende er tilstrækkelige.

Styrelsen har efterfølgende i en henvendelse til landets kommuner og regioner opfordret til at kommunerne styrker beredskaberne på en række områder. Forvaltningen anbefaler derfor på baggrund af den aktuelle status og på baggrund af Styrelsen for Samfundssikkerheds anbefalinger, at Randers Kommune i første omgang fokuserer på at styrke og udvikle beredskabsniveauet for tredages-beredskabet for borgere på plejecentre, på døgninstitutioner og i botilbud.

Status for det aktuelle tredøgns beredskab for forsyningssikkerhed og lagre på hhv. tilbud på omsorgsområdet og døgninstitutioner/botilbud.

De statslige beredskabsmyndighederne anbefaler, at en husstand skal kunne klare sig i tre døgn, hvis en krise rammer. Beredskabsmyndighederne er ikke kommet med en officiel anbefaling i forhold til, hvordan kommunerne skal forberede sig på eventuelle forsyningssvigt på de kommunale plejecentre, i hjemmeplejen eller på de kommunale døgntilbud.

Der er imidlertid behov for at opgraderingen planlægges på tværs af forvaltningerne. Dels for at de borgere, som kommunen har ansvaret for oplever et nogenlunde ensartet serviceniveau og dels for at sikre så god koordination mellem de indkøb, lagre m.m. de enkelte forvaltninger har behov for. Forvaltningen har derfor nedsat en arbejdsgruppe, der skal sørge for at sikre at den tre dages forsyningssikkerhed planlægges på tværs af de enkelte forvaltninger.

Forslag til tiltag mht. tre døgns forsyningssikkerhed og lagre.

Randers Kommune har ikke på nuværende tidspunkt et beredskabsniveau, der på alle områder sikrer, at vi kan efterleve tre-dagesanbefalingerne. Der er således på nuværende tidspunkt ikke svar på alle spørgsmål, men det forventes at et tredages beredskab vil kunne etableres i det nødvendige omfang på de anbefalede områder i løbet af efteråret 2025.

Randers Kommunes beredskab bør omfatte et ensartet beredskab på tværs af omsorgs-, børne- og socialområdet indenfor følgende områder:

1. Kommunikation
2. Kørsel
3. Brugsvand

4. Mad og drikkevand
5. Strøm
6. Varme
7. Medicin, hygiejneartikler, værnemidler

Med afsæt i Beredskabsstyrelsens anbefalinger vurderes der at være behov for at foretage en række indkøb og tilpasse eksisterende planer med henblik på at sikre, at kommunen kan levere den mest nødvendige støtte, pleje og omsorg i tilfælde af forsyningssvigt i op til tre døgn.

I bilag 2 gennemgås forvaltningens forslag til opgradering af tredages-beredskabet af forsyninger og lagre med henblik på byrådets beslutning af en række konkrete tiltag og prioritering af det videre beredskabsniveau. Den nedsatte arbejdsgruppe vil herefter udarbejde en samlet plan for tre-døgnberedskabet på tværs af social-, børne- og omsorgsområderne.

Det skal understreges at det ikke er målet med et tredages-beredskab at sikre at det normale drift og serviceniveau kan opretholdes. Målet er at opretholde de mest samfundskritiske og livsvigtige driftsopgaver.

Økonomi

Forvaltningen vil frem mod budgetlægningen for 2026-29 komme med en beregning af udgifterne for at nå det ønskede beredskabsniveau.

Bilag

Bilag 1, Status for beredskabet i Randers Kommune BY 24.06.2025, v.2.2

Bilag 2, Forslag til opgradering af tredages-beredskabet i Randers Kommune, v.2.3.

Punkt 137: Beredskab og sikkerhed - Årsregnskab 2024

00.01.10-G01-76-25

Resumé

Ifølge vedtægterne for Beredskab & Sikkerhed skal Beredskabskommissionen senest den 30. juni hvert år fremsende beretning om revision af årsregnskab og et med revisionspåtegning forsynet årsregnskab samt eventuel udtalelse herom til godkendelse i de enkelte kommunalbestyrelser.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

- 1. at årsregnskabet 2024 for Beredskab & Sikkerhed godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Ifølge vedtægterne for Beredskab & Sikkerhed skal Beredskabskommissionen senest den 30. juni hvert år fremsende beretning om revision af årsregnskab, et med revisionspåtegning forsynet årsregnskab samt eventuel udtalelse herom til godkendelse i de enkelte kommunalbestyrelser.

Hovedtal

Regnskabsopgørelse i mio. kr.	Korrigeret budget 2024	Oprindeligt budget 2024	Regnskab 2024
Indtægter			
Betalng fra ejerkommuner	-54,832	-54,832	-54,858
Øvrige indtægter	-9,063	-8,563	-10,581
Indtægter i alt	-63,896	-63,396	-65,439
Driftsudgifter			
Personale	27,914	26,913	28,710
Materiale- og aktivitetsudgifter	26,145	26,645	24,448
It, inventar og materiale	6,349	6,349	8,045
Grunde og Bygninger	3,488	3,488	4,093
Driftsudgifter i alt	63,896	63,396	65,296
RESULTAT I ALT	0,000	0,000	-0,143

* - = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt.
Evt. uoverensstemmelser ved summering skyldes afrunding.

Det følger af beredskabets vedtægter § 4,.3, at der i forbindelse med aflæggelse af årsregnskab sker opgørelse af årets resultat samt at en eventuelt difference overføres til det efterfølgende regnskabsår.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Årsregnskab 2024 - Beredskab & Sikkerhed

Revisionsberetning - Beredskab & Sikkerhed

Regnskabserklæring - Beredskab & Sikkerhed

Punkt 138: Mødekalender 2026

00.01.10-G01-30-25

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at forslag til mødekalender for 2026 godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet et principforslag til mødekalender for 2026 i henhold til de principper, som byrådet besluttede for mødekalenderen for 2024 og 2025:

1. Der placeres som udgangspunkt ikke udvalgmøder i samme uge, som der er byrådsmøde.
2. Byrådets møderække starter efter sommerferien i august, for at undgå en for lang periode mellem byrådsmøder inden og efter sommerferien.
3. Der afholdes 11 ordinære byrådsmøder.
4. Byrådsmøder afholdes fra kl. 16.00.

Mødekalenderen er et principforslag. Efter kommunalvalg beslutter det nye byråd den endelige mødekalender for 2026.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Mødekalender 2026